

88
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. Θρώ. IV, 88 / 1970

A.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

16-23 Μαρτίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Γιάινκουλη..
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας Τικνάβου.,
Νομοῦ Παρίου.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ζωτη
ριος. Διμανόμου.. ἐπάγγελμα ... Διδάσκαρος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις ... Βη. Θεσσαλονίκης... 51. Παρίου.
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 98. (6). ἔτη...
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον .. Βασιλείου. Τσαγκάρης..
... Γραμματεὺς Κοινότητος ..
ἡλικία. 55. ἔτη γραμματικαὶ γνώσεις... Γυμνασίον.....
..... τόπος καταγωγῆς Κούμκων
(Χρυσάμπελος). Ἀνατ. Θράκης.....
β) Γεωργίου. Μαλλιδίς. το εἶναι χωρίον Ἀρκαδίας

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Αἱ πεδιναὶ διὰ σποράν καὶ...
αἱ ὄρεα διὰ τὴν βοσκὴν ποιμνίων.....
Ἐπὶ τῇσιν αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; αἱ κομμοκρήματα ἑταίρειον ἐνηλλάσσοντο κατ' ἔτος.
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
... ἀνῆκον... εἰς Ἑλλήνας ἰδιοκτῆταις.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; . οἱ γονεῖς διατήρουν τὴν περιουσίαν συγκεντρω-
μένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων τῶν διανομο-
μένης μετὰ τὸν θάνατον αὐτῶν.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Ἡ ἐκκαλοῦντο μετὶ τὴν γεωργίαν κυρίως καὶ ἐλάττωται. μετὰ τὴν κτηνοτροφίαν.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ναὶ, ἐν παρεργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὁρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα τῶν γαιοκτημόνων ἐργάζοντο οἱ ἀνέμμοι. Ναι καὶ οἱ τελεῖς ἀποροί.*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;... *Ἡ ἐκκαλοῦντο καὶ κεκομταῖδες.*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) *Χρήμα ἢ εἶδος.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζαι ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίαν εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζαι. ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ἡμοιβόντο εἰς εἶδος δι' ὅλον χρόνον, θέρο. Χρήμα εἰς ἀμπελὶ.*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Δεν ἐχρησιμοποιοῦντο δοῦλοι.*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; *Εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν περιόχην.*

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροί) κλπ. ; *Ἐποχικῶς. Δὲν ἐπῆγαιναν εἰς ἄλλαν περιόχην.*

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμῖς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;....

.. Σηλασμός· ἐροῦν· ἐλιπαίνοντο με ζωϊκὴν κὀπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.) καὶ με παράχωμα χλόης δι' ὀργώματος -

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; .. Μετὰ τὴν ἑγκατάστασιν τῆς ἑδω. κατὰ τὸ 1945.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .. Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἀπὸ τὸ ἔτος 1930. - Γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τὸ ἔτος 1935.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; .. Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἔπαρθε ἀπὸ τῆς Γαλλίας καὶ ἐχρησιμοποιεῖτο ἐν ὁλοκληρίῳ τὰ κτήματα. Τούτω ἐπρὸςφιδεύοντο ἀπὸ τὸ ἐμπόριον -

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

Σχεδιαγράφημα παρατέταρην εἰς εἰςφινώκει μὲ 684-3.



2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) .. Τὸ ἔτος 1935....

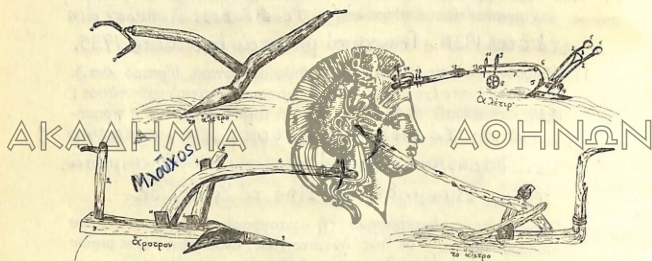
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ὁμοίως τὸ ἔτος 1935.....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). Τό. Έτος. 1930.

5) Μηχανή άλωνισμού Τό. Έτος. 1930.

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον . . . Κατασκευάσας ὁ γέρονς ὁ γεωργὸς καὶ ὁ ἑλκίστας περιητώσας ἀνετίθεται ἢ κατασκευὴ ἢ ἐπισκευὴ εἰς χερσὶν τῶν τέκνων ἐκδιδυκμένων. —

2) Ποῖα ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποῖα εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;



3) Ὑπογράψατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὥς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

- | | | |
|------------|-------------|-------------|
| 1. | 6. | 11. |
| 2. | 7. | 12. |
| 3. | 8. | 13. |
| 4. | 9. | 14. |
| 5. | 10. | 15. |

Ὑπογράφημα εἰς σημειώσεως σελ. 3.

(¹) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Τ.δ. ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου. δὲν ἦτο μιᾶς μορφῆς..

Ἄλλο διὰ τὴν ἀροτρίαν τῶν χωματερῶν καὶ ἄλλο.

διὰ τὴν ἀροτρίαν τῶν πετρωδῶν... (βλ. βιβλ. σελ. 3.)



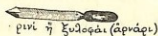
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.. Τ.δ. σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου ἦτο πλείονος ἢς δρεπάρι.

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ἐκ ξύλου



- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

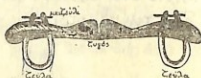
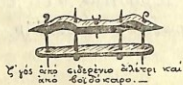
Τ.δ. σκεπάρνι, πριόνι, ἢ ἀρίδα, ἢ δρέπανον, καὶ ὁ ξυλοφάις.



8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Διὰ τὸ ἄροτρον. μὲν. βόες. ...*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Ἐχρησιμοποιοῦντο. δύο. βόες.*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ἦτο. ἀναγκαῖος. ὁ. ζυγός.*



Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζέυλια κλπ.).

..... *ἡ γὰρ ἀπὸ τοῦ σιδήρου ἀλλοτε καὶ ἀπὸ τοῦ ξύλου*
μὲν. βόες. ...

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

..... *ὁ. μοῖως. εἰς. σελίδα. 4.*

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

..... *ὁ. κρίκος. ἐκ. ξύλου. κέτρον. λέγεται. ...*
..... (ἡ γὰρ ἀπὸ τοῦ σιδήρου ἀλλοτε καὶ ἀπὸ τοῦ ξύλου) ...

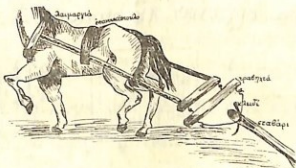
12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *ἀπὸ. τὸ. 1925.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;
..... Μὲ. ἀλυσίδες. ...

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

.... Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα καὶ φωτογραφία εἰς τὰς ἐκτ.

... μετὰ τὴν ἐκτ. 4.



ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) ; 2) γυναίκα ; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. Ὁ ἀροστῆρας εἶναι ὁ ἀροστῆρας καὶ ὁ ἀροστῆρας, τὸ ὄργωμα, χιμῆται, ὅσοι τοῦ ἰδιοκτήτου (ἄνδρος) καὶ τοῦ ὑπαλλήλου.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). Ζεύονται τὰ βόδια εἰς τὸ ζυγόν καὶ κατόπιν συνδέονται τὸ ἄροτρον μετὰ τὸν ζυγόν.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. Ὁμοίως εὐκολὸν εἶναι τὸ ζῶον εἶναι ἄλοχα, δηλ.τε χρειάζεται καὶ τὰ φαλάγγια (τραβηκτά) καὶ ὅσοι συνδέονται μετὰ τὴν ἀμείβαν.

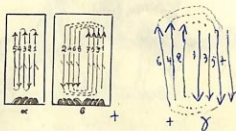
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα μετὰ τοῦ ὁποῦ τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). Μετὰ τοῦ διὰ τὰ βόδια τοῦ ὁποῦ τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα καὶ μετὰ τὴν διὰ τὰ ἄλοχα τοῦ ἔχουν δεθῇ εἰς τὴν χροῖν.

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργανον. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Παλαιότερα, με το ξύλινο άσπρετο, ευμεγένη με το βελ-
.διαγράμμα (α').

ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) :

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες είναι άνδρες, ηλικίας 25-35 ετών, με μέση μόρφωση, που εργάζονται σε μικρές επιχειρήσεις.



Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (ἀπλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμιες, σιασίες, μεσδράδες κ.λ.π.); Ἡ ἐργασία τοῦ ὄργου ἐγένετο καὶ γίνεται εἰς ἐργασίαν. Ἐκχυρίσθη εἰς ἐργασίαν μετ' αὐτῶν. Μὲν...

Πώς έχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ;
..... *Ναὶ*

- 6) Πού υπάρχει ή συνήθεια νά γίνεται ή σπορά τοῦ σίτου καί ἄλλων δημητριακῶν μόνον μέ σκαπάνην, δηλ. νά μή χρησιμοποιῆται ἄροτρον; .. Εἰς Ὀρετικῆς, Πητρικῆς .. καί .. Εἰς Πηλιῆς .. Κατωφοριῆς καί ἀπότομα ἑδάφη ..

- 7) Ποιοι τρόποι ή είδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὕνι: καθέως, πλαγίως, βαθιά κλπ. Σημειώστεν καὶ...
ὡς μεροὶ οἱ ἴδιοι πρόσοι ἐπύρκατο. Δηλ. ἡ διάνοιξις μὲ τὸ...
ὕνι αὐλάκων καθέως καὶ βαθιά καὶ κατόπιν σταυρωτά.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

Ο. Εφόσον αὐτὸς γίνεται ἐν ὅλοις χρόνοις τὰ ὀργώματα -

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σποράν. δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά: π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Διὰ τοῦ. Δημητριακῶν. Παλαιότερον. Ἐν ὀργωμάτι κατὰ Μάρτιον ἢ Ἀπρίλιον, τὸν Αὐγούστιον. Ἐν γύρισμα (σταλμαρι) καὶ τὸ Νουέμβριον. Ὄργωμα καὶ ἐκδορὰ.

Σήμερον. τὰ ὀργωμα γίνονται τὸ Σεπτέμβριον ἢ Νουέμβριον καὶ.

Ἐν ἐκδορᾷ ἢ ἀπορᾷ.

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

.... ὁμοίως ὡς ἀνωτέρω.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτᾶρι ἢ ἄλλο δημητριακόν.

Παλαιότερον. Ἐπὶ ἔν. ἔτος - Σήμερον γίνονται σπορά καὶ ἐν -

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Παλαιότερον. Τρία - Σήμερον. 1 - 2.

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι: εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

Παλαιότερον. Ἐξ χρησιμοποιεῖτο τὸ κελοραβάκι.

Σήμερον. Ἐξ ἀρχον. καὶ παρχικαί. μηχαναί.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρν, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρὰν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; . Τό. καθαίρεμα. τῶν

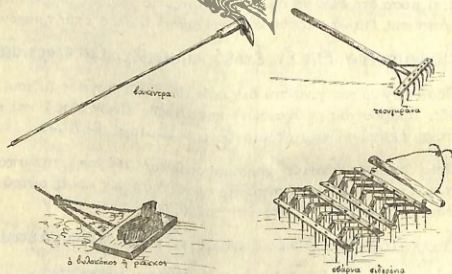
φτερῶν, τοῦ ὑγίου καὶ αὐτοῦ καὶ πῶς. ἔχιντο μέ. τῶν...
ξύτρων. ἦτο μία. τριγωνικὴ. ράβδ. τοῦ αὐτοῦ μετὰ
εἰς ξύλον, τὸ δοκοῦν. ἔχρησιν μεν. καὶ ἔ. καμουτρίμι.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

.. Καὶ. Γίνεται. ἰσοπέδωσις. σβάρνισμα, διβόλισμα,

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

.. Ἐργαλεῖα καὶ σχέδια τῶν ἀγρῶν.
Ἐλέγχε. εἰς. ἑξήκοντα. β. 6-



γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) 1). Τὰ ἰσ-
 ηι. διὰ γεωμ. κ. ἐδάφ. 2). Ὁ. καὶ διὰ περὶ (3). 3). ἢ. τ. 6. 4).
 διὰ κ. 1. 5). ἢ. 6. 6). 7). 8). 9). 10). 11). 12). 13). 14). 15). 16). 17). 18). 19). 20).
 τὴν. 21). 22). 23). 24). 25). 26). 27). 28). 29). 30). 31). 32). 33). 34). 35). 36). 37). 38). 39). 40). 41). 42). 43). 44). 45). 46). 47). 48). 49). 50). 51). 52). 53). 54). 55). 56). 57). 58). 59). 60). 61). 62). 63). 64). 65). 66). 67). 68). 69). 70). 71). 72). 73). 74). 75). 76). 77). 78). 79). 80). 81). 82). 83). 84). 85). 86). 87). 88). 89). 90). 91). 92). 93). 94). 95). 96). 97). 98). 99). 100).



- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον
 καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν
 Ἰ. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100).

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
 ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
 εἶδους. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100).

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
 ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100).

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
 λων ἑσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
 καὶ ἄλλως. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100).

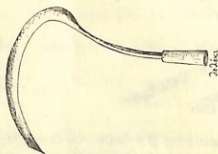
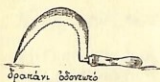
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
 (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Βραχύτερον. ἢ θερσιμὸς. Ἐρίνκτο. μέ. το. λελέμ. 1
ἢ. το. δρεπάνι. 1. ... Σήμηρον. δελ. γήνται. κρήναι. αὐτῶν.



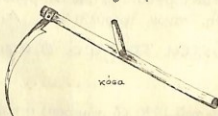
Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερσιμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

... 1. Χωρὸν. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μ.τ. κόσας.



- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θερσιτικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλή ἢ οδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)

... 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

... 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.)

..Τὰ μακαρυάστυν. ὁ. εἰδιώ, ὁ. εἰδιωτός,

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) .Παραϊάτρων. μόνων. διὰ τὰ ρεβιθία, ρόβης. καὶ. φαιή. Σήμερον. διὰ τὰ εἶδη. αὐτὰ. ὁμοῦ.

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. Οἱ. λιτεῖς. Θεσ. τὸ δυνατὸν. ἀμνηστέον. ..

Τὰ ἀνητηχημένα. δημητριακά. 15. 20. Εὐ. ἀγὰρ. ἔδωκεν.

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

Χ. ἀγὰρ. μετὰ τὰ. .. ΔΟΗΝΩΝ

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ... Τ. οὐ. Θεριστῶν. ἡ μαρτυρία.

πρὸς τοὺς οἱ. δεματῶν. (μ. παραλαβῆς). οἱ. ὁ παῖς. ..

.. ἡ βίβλος. ἄνδρες. ἡ. γυναῖκες.

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζὶ, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διαστανρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .. Τὰ δράγματα. ἔτι. ποθετοῦντο. 3. 4. φαιή. καὶ ἀναλόγως. τῶν. εἰ. τῶν. ἄν. ἡ. το. ἀνητηχημένα. ἡ. μετὰ. τῶν. σταχυῶν. Εὐρίσκοντο. πρὸς. αὐτὴν. κατεύθυνσιν. καὶ ὄχι.

ἑταρωτά -

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. Ἐλέγοντο. δεμάτια διὰ τῶν... αἰ. τιν. καὶ.
 χειρόβολα διὰ τῶν. εἰ καὶ τιν, τὰ. ὁποῖα. ἔχον. καὶ. μὴ. φέρονται.



γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματῆαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; Ἐθέριζον. Ἐκθέρουν
 κυρίως, ἀλλ' καὶ γυναῖκες πολλὰς φορές. ἤρχοντο...
 καὶ ἑπαγγελματῆαι κυρίως. ἐπὶ τὰ βρεινὰ μέρη...
 (Μαυροβούνια, ἡ ἑσπέρα καὶ ἑσπερινὴ ῥαβδόκωτος).

2) Πώς ἡμεῖβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογία). Μ.ε. τὰ μερομίσθια...
 τὰ διὰ τὰς δυμνικαῖας... διὰ τὰς βανὰς καὶ
 βύμας. μετὰ τὸν ἑσπέραν (ἑσπερινὴς)... ἡμερομίσθια
 μετὰ τὸν ἑσπέραν καὶ βανὰς μετὰ τὸν ἑσπέραν... τὰ ἡμερο-
 μίσθια ἦτο ἡμέτερον μετὰ παροχῆς φαγητοῦ...

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; Οἱ ἄνδρες καὶ
 γυναῖκες ἔφερον μαυρὰ τὸν θερισμόν... αἰ...
 ἡμερομίσθια εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα...
 Οἱ θερισταὶ ἡμερομίσθια εἰς τὴν μέσην τοῦ...
 σώματος διὰ μαυρῆς... ἡμερομίσθια...

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. *Ἐ. Μ. Εἰ. καὶ. 30. ἔδενε τὰ δεμάτια. ἔλθ' ἔτω. « Μπαλατσάκι ».*
Αὐτὸς συνκεντρῶνκε τὰς χεριὰς καὶ ἐξέμανε δεμάτια.
Τὰ δέδιμον. ἔλθ' ἔτω. μὲ τὰ ἴδια εἰσάρι, τὰ δεματιῶν.
Αἰδ' ἔτω δέδιμον τῶν δεματιῶν. ἔχρησεν μ' ἐν εὐ καὶ
εἰδ' ἔτω. ἔρχαίον. ὁ « κλιτικὸν ». *ἦτο. ἔσθ' ἔ-*
μικτος, ἐτροχηνύον καὶ μ' ἔτερν. εἰς τὸ βυθόν
... 30. 40. ἔμ. τῶν μ' ἔτρν. <.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θηρισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐποποθετοῦντο; *Τὰ*
δεμάτια μακρὰ τὰ ἔσθ' ἔτω. συνκεντρῶνκε
εἰς. ἔν. μέρος. τῶν περὶ τὴν καὶ ἐποποθετοῦντο
μὲ τὰς εἰς. ἔκτισοντα μ' ἔμικτος. εἰς. βυθόν. 40-
50. δεματιῶν. τὰ ἔτ. βιρ' ἐν. αἰ. <.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. Δὲν ἐνθυμῶμαι τὴν ἀκριβή χρονολογίαν. Ἡ σπορά τῆς θανάσης γίνεται δύο φορές. Τὸν φεβρουάριον καὶ τὴν Αὐγούστου.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.

Ἡ ἐξαγωγή τῆς θανάσης ἀπὸ τοῦ χωράφι γίνεται μὲ τὴν εὐαράνην. ἢ τὸ διμῆχι. (1) χρονογράφημα. εἰς. 6εφ. ... 12.)

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσημνίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ συλλογὴ αὐτοῦ. ... καὶ ...

Μετά τὸ ὄργημα καὶ τὴν σποράν. ἔθερίζετο μὲ τὴν κόβαν, ἔξυρκίνοτο. ἐπὶ 3-4 ἡμέρας. καὶ ... ριζοκόπων. ἐκτεκμηρίωνετο. εἰς. εὐρατύς. ὁ δὲ εὐρατὶ μεφίρανετο. αὐτῇ. εἰς. ἐπιδοχίμας. πρὸς. φύλαξιν.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.). Ὅταν. ὁ σπόρος. ἐδρίβετε. εἰς. τὸ χῶμα.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας). ...

ἔθερίζετο. μὲ τὴν κόβαν. καὶ. ἐπαχίως. μὲ. τὸ δ. λ. κ. κ.

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... Τό χωρεο. ἔξυρκεντα. εἰς τὸ ἴδιον
 χωράφι. ἔπι. 3-4. ἡμέρας. κατα διασείματα...
 ἔχυριζεται μετὰ διαλείλει. —

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλῶνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μετατὼν. δεματιῶν. εἰς ἀλῶνι. μετεφέροντο...
 μετὰ τῶν. ἢ τὰ χωρά. εἰς. εἰς τὸν. χωρον...
 τὰ. ἀλῶνι. —

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σῶρον;
 Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; Καλεῖται

θεμωνιά. ἔκταθεσις. εἰς. εἰς τὸν. χωρον...
 15-20. ἀλῶνι. εἰς. εἰς τὸν. χωρον... —

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλῶνι διὰ τὸν άλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλῶνι; Ναι. ὑπῆρχεν. ἀνέκαθεν.

μαθεν... ἦν. ὁ. χωρικὸς. τοῦ. χωριου...
 ἔχεν. εἰς. τὸν. χωρον. εἰς. —

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλῶνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; ... Τὰ. ἀλῶνι. μακαρ. μετὰ. τὸν. χωρον...
 τοῦ. χωριου. καὶ. εἰς. ἀντικατὰ. μέρος... ἦ. το. εἰς. τὸν...
 τοποθεσία. καὶ. ἔχεν. ἡ. χωρικὸς. τοῦ. χωριου... —

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσότερας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

...Τ. ἄλωνα. ἀνῶν. εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

Ἄρχιζε τὸν λούριον καὶ ἔληγε τὸν Σεπτέμβριον.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ἤσαν χωματάλωνα.

Ἐκὸντο καὶ χόρτα, ἰσοπεδοῦντο, ἔβριχοντο καὶ ἐπαυῶντο τὴν ἐπιφανείαν με λίθων καὶ κινδύων.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων). αὐτοῦ ἔλθον λαμβάνοντες ἡ ἕως

κατεβρομένη ἡ ἐπιφανεία, ἔλιντο ἐθαλάμους...

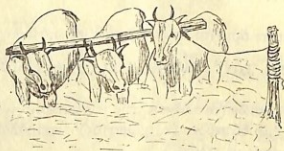
τοῦ διαπέδου με πηλὸν ἐκ χώματος ἡ διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ἡ προετοιμασία δὲ ἐλίκτο ὠρισμένην ἡμέραν ἡ ὥραν.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.
 Ἔκτοθετοῦντο. ἀνιμῶν. καὶ. μέ. τὰ. σταχύ. πρὸς.
 τὰ. ἔσω. ἑκά. βοῦν. καὶ. δεξιὰ. καὶ. ἑκατέρωθεν.
 καὶ. δεξιὰ. εἰς. τὸ. ἄλωνα. —



11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιοῦ ἑλκυστὺλος ὑψους δύο μέτρων (καλούμενος στηλὴς,
 στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.) ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἐρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

Ἐκτοθετοῦντο. ἀνιμῶν. καὶ. μέ. τὰ. σταχύ. πρὸς.
 τὰ. ἔσω. ἑκά. βοῦν. καὶ. δεξιὰ. καὶ. ἑκατέρωθεν.
 καὶ. δεξιὰ. εἰς. τὸ. ἄλωνα. —

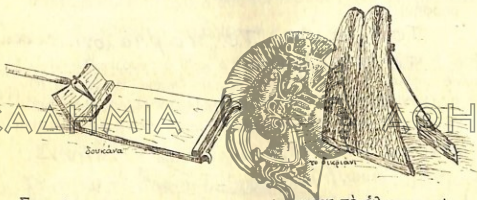
β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μέ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλείς περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

...Η.β.ρ.ι.α.ρ.α.φ.ο.ν.ι.α.ι. δ.ύ.ο. τ.ρ.ο.π.ο.ι. ε.ί.ς. κ.α.ί....

... 6.11.1968. 14-15

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἑλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένον ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχυῶν διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.



Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *H. Doukidis*...

[illegible]

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

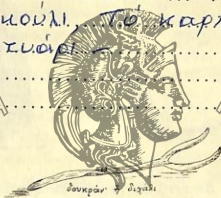
Σ.Θ. ἀλωνισμός. ἄρχιζε.. ἀπὸ. τὴν. πρωτὴν (8. η. μ.)
μαὶ. δουκί. ζετο. μέχρι. πὺς. ἀπογευματινός. ὥρην
(4. μ. μ.)... ὅτε. μαὶ. ῥεγκίωνε... ὁ. ἀλωνισμός.
... τὴν. ἡ. μέρας. αὐτῆς. -

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

... Τ.ὸ. δικούλι. ... Τ.ὸ. καρπὸ. λογι. ... καὶ...
... τὸ. φ. τυ. ὠ. ρι. -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ



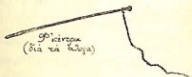
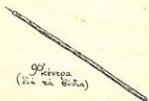
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; .. Μ.κ. τ. ἀνω. τε. ρ. ῥεγκίω. ὁ. γεωργός.
... ρί. πτει. ἡ. γυρί. ζει. τ. ὠ. ὁ. τ. αὐ. α. εἰς. τὸ. ἀλὼν. -
... ν. ι. μακ. α. τ. ἡν. δι. ἀρ. κ. ι. α. ν. τ. ὠ. ἀλωνισμοῦ. - ..

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

... ἡ. βουκέντρι. ἡ. το. ξύλιν. γ. μ. ἡ. κ. 2-3. μ. - ἡ. ἀλὼν. ἡ.
... ὁμο. α. μέ. τ. βουκέντρι. ἀλλὰ. χωρί. ἡ. κέντρι. ... Καμ. δι.
... τ. αὐ. ι. διὰ. τὰ. ἀλὼνα. - μ. ἡ. 0,80-1. μ. μέ. ε. α. οἶνι. ἡ. χωρί. δι.
... εἰς. τὸ. ἄκρον.

(Γινοχρήσιμος εἰς σελ. 16)

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν δυν. εἶπε. ἡ δὲ μετρίαν. ἀναμ. κείων. Οἱ γεωργοὶ. ἔλεγον. « ὁ γεωργὸς. ἔλαμψε. ἐν τῇ. στρώματι. ἄβρα. ἡ. ὡ. ἔνα. τὴν. ἡμέραν. καὶ. ἀφαινεῖτο. ἀπὸ. 100. - 200. δερμάτι. - .



- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)
..... Ἐλέγοντο... μάλαμα.....

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπᾶνδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βόδια ἢ ἄλλα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.....

Συνήθως. ὁ. ἀλωνισμὸς. ἐγίνετο. ὑπὸ. τῶν. ἰδίων. τῶν. γεωργῶν, οἱ. ὁποῖοι. διέθετον. καὶ. ἀλωνιστικὰ. γεωργία. Σπανίως. ἐγίνοντο. ἄλλους. ἢ. καὶ. ξένους, οἱ. ὁποῖοι. ἤρχοντο. εἰς. τὴν. περιοχὴν. κατὰ. τὴν. ἀγωνίαν.....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ο. ἀλωνισμὸς. ἔγινε. ὁ. συνθετικὸς. τρόπος. ἀποχωρισμοῦ. τοῦ. καρποῦ. ἀπὸ. τῶν. στάχυν. χονδρὸν. ξύλον. καὶ. με. κοπάνισμα. ἰδίως. διακρίνεται.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; Ο. κόπανον ἔλεγετο. κοπανίδην καὶ. κατασκευάζετο. ἀπὸ. βαρὺ. ξύλου. εἶχαν. δύο. κοπανίδες. ἡ. μία. 1,20. - 1,30 μ., καὶ. 0,30. - 0,40 μ.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἄλωνα ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φαφῆς, ρεβιδίων κλπ.). Εἰς τὴν αὐλήν. ἤ μὲν τῷ γίκαμζ ἢ σφόδα ἐκινάτην ἐκ β' κυρτάκι... ἀπὸ τῶν δημητριακῶν, φασὶν, ρεβιδίων.



Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; Τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο διὰ τῶν μεγάλων
οἰκογενείας. Βοηθούμενον. ὁρ. συγγενῶν καὶ φίλων.
προβόλην. Ἐργάτας. προελάμβανον. οἱ μέγαλοι.
παραφυρῆ, οἱ ὁποῖοι ἔσαν καὶ μεγάλης ποσότητος.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχῶν ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ, τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) Ἐγένετο αὖ ἐνθάδε ἡ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἑκκοπάνισις ἑαυτοῦ καὶ ἐν δρυάτι, τὸ ἑστίασε καὶ καὶ μακρὴν ἐλήμβανε ἔκροτον. Τὸ κοπάνισμα δὲν αὖτε βλεπε ἐν τῶν ἀχυροποιῶν. τῶν ὁ ταχυῶν. (1. κοχράμ. 2. ἐν ἐξ. 17.)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Δὲν ἐνθυμοῦνται τραγούδια ἢ φράσεις αὐτοὶ οὖτοι. Ἐλέγοντο καὶ τὸν ἀλωνισμὸν ἢ τὸ κοπάνισμα τῶν ὁ ταχυῶν.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπιτροπὴν (πρόσωπον συλλογισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) Στ. Ν. Θρήνων. 1906:

Στ. Ν. Θρήνων. 1920. ἐπιτροπὴν συλλογισμὸν. Στ. Ν. Θρήνων. 1920.

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυν, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... Οἱ ἀλωνιστικοὶ ὁ ταχυῶν. Ἐλέγοντο δρυάτι καὶ μάλαμα. Ταῦτα ἐνθυμοῦνται. Μὲ ἐν ἐργαλεῖον. τὸ ὁποῖον ἐνθυμοῦνται. Στ. Ν. Θρήνων. ἢ. Γυριμὰς ἢ καὶ ὁ ταχυῶν, εἰς ὁποῖον τὸν ὁποῖον ἐνθυμοῦνται. Στ. Ν. Θρήνων.



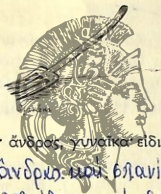
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ο. ἔχμιμα εἰζόμενος. ἑμὲ. εἶχε. ἑγὼ. ἐπὶ μνηστῶν...
αὐτοῦ. ἔχμιμα εἰζετο. κατὰ. μνήμ. τοῦ. Ἀνατολίμου. ἀνέμου.
διὰ. τὸ. λίνισμα. ἢ. ἑστάνω. ἐν. τὸν. σωρῶν. δέν. ἑκαρμύ-
νετο. εἴησθε, οὕτε. εἶχον. ἔθιμον. τι.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... Τὸ. ἀνέμισμα. ἐγίνετο
μέ. τὸ. καρποφῶν. ἢ. λίνισμα. κατὰ. ἀρχάν. καὶ. μέ. τὸ. φτυά-
ρι. κατὰ. ἑν. διὰ. τὸ. φύλλον. τὰ. χονδρά. ἢ. ἑστ. 18.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λινῶς (ἀνέμιζει)· ἀνδρὸς, γυναῖκα· εἰδικὸς λινιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Κυρίως. ἀπὸ. τῶν. ἀνδρῶν. καὶ. θρανίων. καὶ. ἐπὶ. γυναικῶν...
Κατὰ. τὸ. λινισμα. ἔβουδον. καὶ. οἱ. βυρηνεῖς. ἢ. φίλοι.....
- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
Τὰ. χονδρά. τεμάχια. τῶν. σταχύων. τὰ. ὁποῖα. παρα-
μένουν. μετὰ. τὸ. λίνισμα. λέγονται. κόμπια. ἢ. κόντυλοι...
Κόμπια. ἀποχωρίζονται. μέ. τὸ. δριμύνη. ἢ. δέν...
Βυρηνεῖς. δευτέρον. λίνισμα. διὰ. ἀποφλοιωθῶν.....
- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξὶς τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

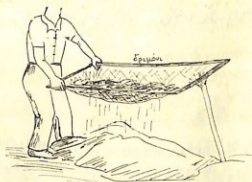
... Δὲν γίνεται δεύτερον ἀλώμενα. —

- 6) Ἐποὺ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;
Μετὰ τὸ λιχνίσμα διὰ τὸν ἀποχωρισμὸν τῶν ποτῶν
τεμακίων τῶν σταχυῶν ἀπὸ τὸν καρπὸν γίνεται τὸ
δριμόνισμα καὶ μετόνισμα τοῦ κομίνισμα.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δριμόνι, δριμόνι, δριμόνι, δριμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

4. Όταν ὁ καρπὸς εἶναι εὐχρηστέμενος εἰς ἑωρὸν καθαρίζεται. ἢ πρὸς γυνεὺς διὰ ἐσθλῶν. ἢ πρὸς καθαρίστῶν πρὸς ἀχυρα, ἢ πρὸς δριμύνειμα. καὶ κατόπιν πρὸς κομμίνειμα. (Ἰχνογράφημα. Εἰς βελίω. 19.)

- 7) Ὃταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; ~~ἢ πρὸς δριμύνειμα. καὶ...~~

καμίνειμα. ὁ καρπὸς εὐχρηστέμενος εἰς ἑωρὸν μετὰ χυρτήρα καὶ φτυάρι. ἢ ἐπὶ τοῦ σωροῦ ἐμπηγνύεται πρὸς φτυάρι. ἢ πρὸς καθαρίστῶν. ὁ καρπὸς. ὁ παραχυρῶς ἀεθροίζεται πρὸς εἶπον καὶ χέχει...

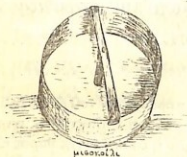
καὶ χρονιά. - Τοῦτο γίνηται εἰς τὴν ἀριὰ καὶ ὁ ἄλλος ἀφ' ἑαυτοῦ.

- 8) Ἀλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

... δὲν ἐνθυμοῦνται οἱ γέροντες. ἄλλοι ἐθίμα.

- γ'. 1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). Εἰς τὸ ἄλωνι.
κατεβάλλοντο ἢ δεμάτευ. ὁ δεμακιστὴν ἤρχοντο εἰς τὸ ἀρῆνι
καὶ ἐμνήσθητε αὐτὸ παραγνῆναι. Τὸ μέτρον κ. ἐρίνετο μετὰ
δινιάνο (βινιάδης) καὶ τὸ ἀριάρι (12 βινιάδες). —



2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἄλωνατικό κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν). Εἰς τὸ ἄλωνι δὲν κατεβάλλοντο ἄλλ.
βάρη. ὁ δηρῆς, ὁ ἀγροφύλακας κλπ. ἐγκυρῶντο εἰς
τὸ ἐπὶ τὴν ἀναλόχην τοῦ ευρυφανκίου. Εἰς χρῆμα καὶ
ἐπὶ τὸν μέτρον. —

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) ὁ μαρτὸς μετὰ τοῦ ἀλμυρῶν. μετὰ τὸ
εἰς τὸν οἶκον καὶ ἀποθηκεύετο εἰς τὰ ἀμφορια.
Ταῦτα ἔβαν. ἔβλιναν ἢ καὶ ἡλιωνεῖν. —

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Τὰ ἀχυρον. ἀποθνήσκοντο. εἰς τὴν...
 ἀχυρῶνα. ἔκωσ. τοῦ κυρίου. — Μακερέρων. μέ. τοῦ. καλαμῶν. ὃ
 ἡλασμεν. ἀμαί. ἐφ' ὅσον. μέ. εἰδὼ. ἔφαμεν. τοῦ. ἀχυροφ. —

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοῦ καλυτέρου στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

ἢ. διαλογὴ. τοῦ. σπόρου. ἐγένετο. κατὰ. τὴν. διάρκειαν. τοῦ. θε-
 ρισμοῦ. καὶ. κατὰ. τὴν. ἀλώνισμα.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτάται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Κατὰ. τὴν. διαλογὴν. τοῦ. σπόρου. πρὸ. τοῦ. θερισμοῦ. μακε-
 ρεύονται. ἡλέγχ. τὸ. ὄριον. ἐφ' ὅσον. εἰς. τὸ. εἰκονοστάσιον.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοτὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .. Τὸ. τοῦ. ἐλέγχεται.

ἔκ. τῆς. ὁ. σταχυολόγ. καὶ. φυλάσσεται. μέχρι. τοῦ. ἑπομένου. ἔτος.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Οἱ. ἐξ. Ἀϊδινίου. ἡ. ναυαγ. ἡ. ναυαγ. τὴν. Μ. Παρασκευῆς. ...

Εἰς. τὸ. Ὁ. Δημῶν. Μ. Ἀλῆαν. ἡ. ναυαγ. ὁ. ναυαγ. τὴν. Ἀθουριαν. ...

Εἰς. Μαρτίου. Μ. Ἀλῆαν. τὸ. τελευτῶν. ἡ. ναυαγ. τὴν. Ἀθουριαν. ...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

ἢ. Οἱ. ἐξ. Ἀϊδινίου. τὴν. ἐφ' ὅσον. τὸ. Μ. Παρασκευῆς. κατὰ. ...

καὶ. οἱ. Ἀθῆν. τὸ. ἐφ' ὅσον. τὸ. Μ. Παρασκευῆς. κατὰ. ...

Μετὰ. τὴν. ἡ. ναυαγ. τὴν. κυρίων. ἡ. ναυαγ. τὴν. ἐφ' ὅσον. ...

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Τὴν φωτιάν. ὠνόμαζον. φανός. ἢ. μεσημεσιόγκα.....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;...

.. Τὴν. Πυράν. ἤναπτον. ἐκνήθου. οἱ. νέοι, γὰ. πῶ.
.. δια. —.....

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος; .. Τὴν. καὶ. εἰ. ...

μα. ἔλυν. εὐμεν. φωνων. οἱ. νέοι. — Η. καὶ. πῶ. καὶ.
ἀρηαγῆ. εἶναι. ἐκνήθου. ἐκλήκόμενοι. —.....

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἀπὸ. 1. 2. ἑβδομήτης. ἐκνήθου. οἱ. νέοι. φροντίσαν.

διὰ. τῶν. εὐμεν. φωνων. τῶ. καὶ. εἰ. ἔλυν. — Τα. τῶν.

εὐμεν. φωνων. εἰ. ἀπὸ. τῶ. μέρος. καὶ. τῶ. ἐκλήκων.

διὰ. τῶν. ἐκλήκων. τῶ. ἀρηαγῆ. οἱ. ἄλλων. κλην. —.....

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχαια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

.. γύρω. ἀπὸ. τῶν. πυράν. ἐκνήθου. εὐμεν. φωνων. πρὸς.

κῶμη. ἑραουδῶν. δυμνηρῶν. θερύβου. καὶ. ἐκνήθου.

ἀέχονται. πολλὰ. ἀσθεῖα. καὶ. πρὸς. πειράχμα.

τα. —.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

.. Πηδήματα. χίνου. — διὰ. καὶ. καὶ. οἱ. ...

ψῆλλοι. καὶ. οἱ. μορῶν. —.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Εἰς τὴν θύραν καὶ οὐκ αὐτὸν ἀνατολῆς τὸ μέτρον
βουλῆς, ξύλα, κέδρα, θουραρία, ἑ. τεφάνια
τῆς Πρωτομαγιάς καὶ τροχοὶ αὐτομνήτων
μ. τραμπερ —

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ναὶ!.. Εἰς τὴν ἡεροκύν τῆς Ἀιδιότις Μ...
Ἀδίου τὸ ὁμοίωμα τῆς Ἰούδα...
Περιγραφή.. εἰς θυμὸν θεοῦ... ε.ε.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας
.. Εἰς τὸ χωριὸν Γιάννου καὶ εἰς τοὺς κτήριας ἐκτελεῖται
αὐτὸς γίγνεται ἀναμνηστὴρ πρὸς τὸν μακάριον τὴν διπορὴν
ἐκ καὶ κεινῶν ἡλ. ἀπομνημονεύεται ὁ θεὸς καὶ ὁ
μνήτων ὁ τραμπερ — Συμπληρωματικὴν καὶ
ὁ παιδομαζωγὴ γίγνεται ἀπὸ, ἀφ' ἧς καὶ ἀφ' ἧς
καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τὴν ἐκείνην —



ΕΘΤΗΡΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ.

ΔΙΕΥΘ.

Γιάννου

ε.ε. 1970.

Νομός Λαρίσις

Κοινότης Γιάννουλης

Συλλογὴς: ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΕΙΔ/ΛΟΣ.

Ἐρωτηματολόγιον

διὰ γεωργικὰ ἔργαλεία

καὶ κατ' ἑτέρας θύρας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Γιάννουλη

16-3-1970.

1.

1. Ξεστασόμενος τόπος: χωρίον Γιάννουλη. Ήπαρχία Τυρνάβου Νομός Λαρίως.

2. Ονοματεπώνυμο του Ξεστασάμενου και συμπληρώματος:
Σωτήριος Οικονόμου του Γεωργίου. Διδάσκαλος.

Ταχ. διεύθυνσις: Βησσαρίωτος 51. Λάρισα.

Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν Ξεστασόμενον τόπον: ἔξ (6) ἔτη.

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:

α) Βασίλειος Τσαχάρης, 55 ἔτων, ἀπόφοιτος Γυμνασίου Γιάννουλης.

β) Γεώργιος Μαλλίδης, 70 ἔτων, ἀγράμματος, Κούμβαον (Χρυσάμπελος Ἀνατολικῆς Θράκης).

γ) Διάφοροι κάτοικοι τοῦ χωρίου Γιάννουλης.

ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1. Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Γιάννουλη, Λαρίως, εἶναι πρόσφυγες προ-

ερχόμενοι ἐξ Ἀνατολικῆς Θράκης καὶ Μικρῆς Ἀσίας, τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἐκ Φθιώτιδος.

Ἦλθον τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι ἐν ἔτει 1914, ἐμβαδασθέντες εἰς διαφόρους μεγαλοπόλεις τῆς Ἑλλάδος (Λάρισα, Θεσσαλονίκη, Πειραιῆς κα.).

Ἀποκατεστάθησαν δὲ ἐν Γιάννουλῃ, δυνάμει ἀποφάσεως «ἐπὶ ἀποκαταστάσεως πρόσφυγων», διὰ κορηγηθείσης μικροῦ διανομῆς ἐξ 70 στρεμμάτων εἰς τὸ ἀπαλλοτριωθὲν ἀχρόνημα Παναγῆ Χαρισίου, ἐν ἔτει 1930.

— 1. Ποῖαι ἀχροτεῖαι περιελκύθησαν διὰ ἐποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκῆς λαμπρῆς;

Οἱ ἐκ Θράκης προερχόμενοι, κατὰχονται ἐξ ἐνὸς καὶ μόνου χωρίου τὸ Κούμβαον (Χρυσάμπελος). Τὸ ἔδαφος τοῦ χωρίου τεύχον εἶναι ὄρεον καὶ παραθαλάσσιον. Οἱ κάτοικοι ἡμελοῦντο καὶ ἔχον ἐν τῇ αἰμπελοურχίᾳ (ἐξ οὗ καὶ ἡ ὀνομασία Χρυσάμπελος), τῇ αἰλίᾳ καὶ ἐλαίωτοι ἡμελοῦντο μέτρη σιτοκαλλιέργειαν.

Μετὲν κτηνοτροφίαν ἡμελοῦντο ἐλάττω. Τὰ προϊόντα τῶν ἐβωκῶν εἰς τοὺς

δρεινὰς μὴ καλλιερχόμενους ἑταίρους.

Οἱ γὰρ Μ.Ἀῖας καταδόμενοι προέρχονται ἐκ Σμύρνης, Μαιυρις, Πρωίας κλπ. Ἠκολούθητο δὲ κυρίως μὲ τὴν χειρῆαν, τὴν σπυροτροφίαν, τὴν ἀμείαν καὶ ἐλάμβαντο μὲ τὴν κτηνοτροφίαν. Αἱ δὲ κατακλιόμενοι παρ' αὐτῶν ἑταίρει ἦσαν ἡμιερεινὰ καὶ παραθαλάσσιοι. Οἱ ἀκολουθούμετοι μὲ τὴν κτηνοτροφίαν, ἔβασαν τὰ ποιμένας τιν ἐπὶ τὰς δρεινὰς ἑταίρεις.

Αἱ καλλιερχόμενοι ἑταίρεις καὶ ἐπὶ τὰς δύο ἀνωτέρω περιοχὰς (Βραχίη, Μ.Ἀῖα) ἐπαλλάσσοντο κατ' ἔτος.

2. Εἰς τοῖς ἀνθρώπων ὡς ἰδιοκτησίαι:

Αἱ ἰδιοκτησίαι καὶ ἐπὶ τὰς δύο ἀνωτέρω περιοχὰς, ἔπειδ' οὗτοι ἀπετείχον Ἑλληνικὴν κοινότητα, ἀνθρώπων εἰς Ἕλληνας ἰδιοκτησίας.

3. Οἱ γονεῖς διετήρουν τὴν περιουσίαν συνητηρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων τιν, διακεκομμένη μετὰ τὸν θάνατον αὐτῶν.

Β'.1. Οἱ κάτοικοι ἡκολούθησαν μὲ τὴν χειρῆαν κυρίως καὶ ἐλάμβαντο μὲ τὴν κτηνοτροφίαν.

2. Οἱ κάτοικοι ἡκολούθησαν δὲν σπυροτροφίαν καὶ εἰς τὴν χειρῆαν.

γ'.1. Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα τῶν χαλκουργῶν, μοναστηρίων κλπ. εἰργάζοντο οἱ ἀκτιόνες καὶ οἱ τελείως ἄποροι κάτοικοι.

2. Οὗτοι ἔκαλούντο «Κουλουκτεῖδες» δητ' ἐργάζονται καὶ ἦσαν ἀκτιόνες καὶ ἄποροι.

3. Ἡμοῖοντο οὗτοι, ἄλλοτε μὲν μέ εἶδος (εἶτον) καὶ ἄλλοτε μέ χρήμα.

4. Ἐποικίως δητ. μετὰ τὸ θέρημα, τὸ ἀλύκιμα, τὸν τυρπητὸν ἐκρημιοποιούντο καὶ ἐργάζονται, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Οὗτοι ἡμοῖοντο εἰς εἶδος κατὰ τὸ θέρημα καὶ ἀλύκιμα, εἰς χρήμα δὲ μετὰ τὸν τυρπητὸν κλπ.

5. Δὲν ἐκρημιοποιούντο δοῦλοι ἢ δοῦλαι.

69. Εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν περιοχὴν.

β. Ἐποικίως δὲν ἐπύχαιναν εἰς ἄλλας περιοχὰς ὡς ἐργάζονται, τεχνίται, κτεῖσται κλπ.

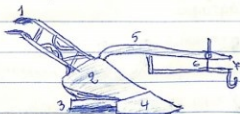
δ'.1. Τὰ τυρπητὰ τιν ἐπιπλέοντο, παλαιοτέρων, μέ ζωϊκὴν κόληρον (βοῦν, αἰ-

χορρολάτων) και παρακωμα χλόνς δι' ὀργήματος;

2. Ἡ χρήση τῶν χειμῶν λιδαμάτων ἐγένετο μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν αὐτῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ μετὰ τὸ ἔτος 1945.

Ε. Τὸ βιδινοῦν ἄροτρον ἀπὸ τὸ ἔτος 1930 καὶ αἱ χειρωνακτικὰ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1935.

1. Τὸ βιδινοῦν ἄροτρον ἦτο μονόφτερον καὶ ἐκρημιολοιεῖτο εἰς ὅλα χειμῶν τὰ μέρηματα. Τοῦτο ἐπρωμιθελοντο ἀπὸ τὸ ἐμπόριον.



- | | |
|-----------------|------------|
| 1. χειρολαβαί | 5. σταθάρι |
| 2. φτερό | 6. σταυρός |
| 3. στρώσι-βάσις | 7. χάντσος |
| 4. ὕγι | |

2. Τραυτέρ ἐνεφανίσθησαν τὸ πρῶτον εἰς τὴν περιοχὴν Πάλληου τὸ ἔτος 1935.

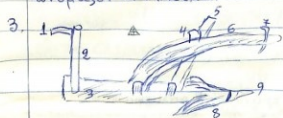
3. Μηχανὴ θερίσμου δμοίως τὸ ἔτος 1935

4. Μηχανὴ δερίματος τῶν σταχυῶν τὸ ἔτος 1930

5. Μηχανὴ ἀλωνισμοῦ τὸ ἔτος 1930

6. Τὸ βιδινοῦν ἄροτρον κατεσκευάσθη ἀπὸ τοῦ ἐκρημιολοῦ καὶ ἐπὶ τὴν ἀγορὰν πρῶτος ἀνετίθετο ἡ κατασκευὴ εἰς χειρωνακτικὸν εἰδικευμένον.

8. Σήμερον δὲν κρημιολοιοῦνται ἐξ αὐτῶν ἄροτρα. Εἰς τὰς προναφερθείσας περιοχὰς (Θράκη - Μ.Ἀσία) ἐκρημιολοιοῖτο τὸ κατωτέρω ἄροτρον, τὸ ὁποῖον ὠνόμαζον «Μλούχο»



- | | |
|--------------------------|------------------|
| 1-2. χειρολαβὰ | 6. σταθάρι |
| 3. βάσις-στρώσι-κορτοίρη | 7. χάντσος-κλιδί |
| 4. ὕψόμετρον | 8. φτερό |
| 5. ἐλάθυ | 9. ὕγι |

4. Τὸ ὕγι τοῦ βιδινοῦ ἄροτρον δὲν ἦτο μιᾶς μορφῆς. Ἀλλὰ ἐκρημιολοιοῦν διὰ τὴν ἀροτρίασιν τῶν χωματερῶν καὶ ἄλλο διὰ τὴν ἀροτρίασιν τῶν πετρωδῶν. Διὰ χωματε-

Διὰ πετρωτὰ χωματερά (βαλαῶρες).



5. Τό σχήμα της ελάτης του άροτρου ήτο περίπου ως δρεπάνι (δρεπανισμός)
6. Ἡ ελάτη ἤτο κατασκευασμένη ξυλόλου.
7. Τὰ ἔργα αὐτὰ διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ άροτρου ἦσαν 1) τὸ εὐελέρι, 2) τὸ πρίον, 3) ἡ ἀρίδα 4) ὁ δίκολος 5) ὁ ξυλοράνης κατ.
8. α) Διὰ τὸ άροτρον ἐκρησιμοποιοῦντο μόνον βόες.
β) Ἐκρησιμοποιοῦντο δύο βόες.
9. Διὰ τὸ ζευγάρισμα μέδυν ζῶα ἤτο ἀναγκαῖος ὁ ζυγός
- 10.



11. Ὁ κρίκος ἐκ ξύλου κέδρου, ὁ ὁποῖος προσδένεται εἰς τὸν ζυγόν, λέγεται

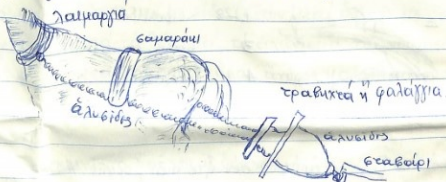
ἈΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

12. Ἀπὸ τὴν εποχὴν τοῦ ἤρχισαν νὰ ἐκρησιμοποιοῦν τὸν ἡλεον καὶ τὸν ἡμίονον δηλ. ἀπὸ τὸ ἔτος 1925 περίπου.

Τὸ ζεύγμα γίνεται μέ αὐεῖδες, εἰς αὐτὸν δὲ μέ εὐοικία.



3. Αφοστράγισ (ὄρχημα) καὶ εἰσφορά

α) Παλαιότερον, ἀλλὰ καὶ ἐνήμερον, τὸ ὄρχημα γίνεται ὑπὸ τοῦ ἰδιουτῆ-
του (ἄνδρας) ἢ καὶ τοῦ ὑπαλλήλου.

β) 1) Τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον γίνεται ὡς ἑξῆς:

Ζεύουν τὰ βόδια εἰς τὸν τυχόν καὶ κατόσιν συνδέουν τὸ ἄροτρον μὲ τὸν
τυχόν. —

2) Εἰς τὸ εἰδυροῦν ἄροτρον γίνεται τὸ ἴδιον. Συνδέουν εἰς τὸν τυχόν
τὸ ἄλκτρι. Ἐκτός ἂν τὰ ζῶα εἶναι ἄλογα, ὅποτε χρειάζονται τὰ
φαλάχκια (τραβηκτά) τὰ ὅποια συνδίδονται μὲ τὸ ἄλκτρι καὶ τὰς εἰσφόρας,
αἱ ὅποια προδίδονται μὲ τὰς λαμαρξίας. —

3) Τὰ ζῶα κατευθύνει ὁ χειρὸς κατὰ τὸ ὄρχημα ὡς ἑξῆς:

Μὲ σχοινί (διὰ τὰ βόδια), τοῦ ὁποῖον τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ
κέρατα καὶ τριὰ ἢ μὲ λουρά (διὰ τὰ ἄλογα) τὰ ὅποια ἔχουν δεθῆ
ἐπὶ τὴν κεφαλάρχιαν. —

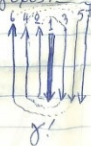
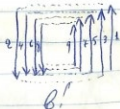
ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΛΟΓΟΤΕΧΝΗ

4) Παλαιότερον μὲ τὸ ξύλινον ἄροτρον ἔχιντο τὸ ὄρχημα συμφάνως μὲ
τὸ σχεδιάγραμμα (α'). Σήμερον γίνεται μηχανικὴ καλλιέργεια μὲ
πρωκτέρ. Οἱ βοὶ ὀρχνύουν μὲ ζῶα (ἄλογα) ὀρχνύουν περιφερειαῶς ὡς
εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β').

Χρησιμοποιεῖται ἐνήμερον καὶ τρίτος τρόπος διὰ τὸ ὄρχημα ὡς ὁ παρὼν.
τὴν εἰσφοράν εἰσφέροντες δυὰς ἀνίσχεται εἰς αὐτὰ καὶ χύμα ἀπὸ αὐτῶν ἀνίσχονται
καὶ ἄλλοι μυελιοὶ. Ὁ τρόπος αὗτος λέγεται γύρος.



5. Ἡ εἰσφορά καὶ τὸ ὄρχημα ἔχιντο καὶ γίνεται ἀκόμη εἰς ἐποχές. Ἐκπρίττειτο

3. Ἀροτρίασις σὸρῳμα καὶ ἐπορά

α) Πλαισιότερον, ἀλλὰ καὶ εὐμερόν, πὸ ὄρῳμα γίγνεται ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτή-
του (ἄνδρα) ἢ καὶ τοῦ ὑπαλλήλου.

β) 1) Τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον γίγνεται ὡς ἑξῆς:

Ζεύουσιν τὰ βόδια εἰς τὸν συρόν καὶ κατόπιν συνδέουσιν τὸ ἄροτρον μετὰ τὸν
συρόν. —

2) Εἰς τὸ εἰδυροῦν ἄροτρον γίγνεται πὸ ἴδιον. Συνδέουσιν εἰς τὸν συρόν
πὸ ἑτέρῃ. Ἐπειὶς ἂν τὰ ζῶα εἶναι ἄλοχα, ὁπότε χρειάζονται τὰ
φραλάχια (τραβικιά) τὰ ὅποια συνδέονται μετὰ ἑτέρῃ καὶ τὰς ἀλυσίδας,
αἱ ὅποια προδίδονται μετὰ τὰς λαμαρτίες. —

3) Τὰ ζῶα κατευθύνει ὁ χειρὸς κατὰ τὸ ὄρῳμα ὡς ἑξῆς:

Μὲ σχοινί (διὰ τὰ βόδια), τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουσιν δεθῆ εἰς τὰ
κέρατα καὶ τριτάτῃ ἢ μετὰ τὴν τρίτῃ (διὰ τὰ ἄλοχα) τὰ ὅποια ἔχουσιν δεθῆ
εἰς τὴν κεφαλαρχίαν. —

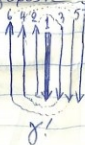
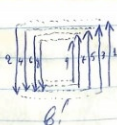
ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

4) Πλαισιότερον μετὰ τὸ ξύλινον ἄροτρον γίγνεται τὸ ὄρῳμα συμφώνως μετὰ
τοῦ σχεδίου (α'). Σήμερον γίγνεται μηχανικὴ καλλιέργεια μετὰ
τρακτέρ, οἱ ὅσοι ὀργάνουν μετὰ ζῶα (ἄλοχα) ὀργάνουν περιφερειακῶς ὡς
εἰς τὸ σχεδίου (β').

Χρησιμοποιεῖται εὐμερόν καὶ τρίτος τρόπος διὰ τὸ ὄρῳμα ὡς ὁ κατω-
τέρω εἰκονιζόμενος διὰ. ἀνοίχεται εἰς αὐτὴν καὶ γύρω ἀπὸ αὐτὴν ἀνοίχεται
καὶ ἄλλοι μικροὶ. Ὁ τρόπος αὗτος λέγεται γύρος.



5. Ἡ ἐπορά καὶ πὸ ὄρῳμα γίγνεται καὶ γίγνεται ἀπὸ μὴ εἰς ἐπορίαν. Ἐκτερίζεται

ή εμπορία μέ αλάσιαν. —

6. — Η συνήθεια νά χίνεται ή εμπορία τού είδους μόνον μέ διαπραγμάτευση δέν υπάρχει σήμερα. Είς θρενάς περιοχάς καί εις πολύ ποικιλιώδη καί αιδό — ποια έδάφη δύναται μόνον νά ευαντασθή παρείς τόν τρόπον αιδώ τῷ εμπορῶ.

7. — Παλαιότερον καί σήμερα οἱ ἴδιοι τρόποι ὀρυζήματος ὑπάρχον. Διὰ τῶν τοιξίς μέ τῶν αὐλάων καδέτως καί βαθιά καί πατόνιν σταυρωτά. —

8. — Ο ὁρόλος αὐτός χίνεται εἰς ὅλα γενεῶν τὰ ὀρυζήματα. —

γ. 1) Διὰ τὰ δημοτικὰ χίνονται τὰ ἔξῃ ὀρυζήματα:

Παλαιότερον ἔχινετο ἕν ὄρυγμα κατὰ τόν Μάρτιον ἤ Ἀπρίλιον. Τόν Αὐγούστον ἕτερον ὄρυγμα (τό σταύρωμα) καί κατὰ τόν Οὐτιώβριον ὄρυγμα καί εμπορία. —

Σήμερα μέ τήν χρῆσιν τῶν μηχανημάτων καί τῶν μηχανῶν, τό ὄρυγμα χίνεται τόν Σεπτέμβριον ἤ Οὐτιώβριον καί ἐν συνεχείᾳ χίνεται ἡ εμπορία. —

2. Διὰ τὰ κτηνικά ὁμοίως ἡ ἀντιμετώπιση. —

3. — Παλαιότερον ἐπὶ ἕν ἔτος Σήμερα χίνεται ἡ εμπορία καί ἕτος.

4. — Παλαιότερον τρία ὄρυγματα διὰ τὰ δημοτικὰ καί κτηνικά.

Σήμερα ἕν — δύο ὄρυγματα γενικῶς. —

5. — Παλαιότερον ἐκρησιμοποιεῖτο τό «καποροσάκι». Σήμερα ὑπάρ — χουν αἱ ελαστικά μηχανά. —

β. 1) Τό καθαίρεμα τῶν φτερῶν, τοῦ ὀνίου καί, ἀπό τό κύμα, τὰ πέρτα ἤ τὰ ριζίδια ἔχινετο μέ τήν ξύσκαν. Ἦτο δέ αὕτη μία τριφυκτιῶν λάμα τοποθετημένη εἰς ξύλον, τῷ ὁποῖον ἐκρημίσμεν καί ὡς θουκίτρα ἤ ὡς καμινεσίκι. —



2. Μετά τό ὄρυγμα χίνεται τοσπιδωσίς τοῦ πωραγίου (εὐάρισμα).

3. — Η διαφή μερῶν τοῦ ἄγρου τοῦ δέν ἔχον ὀρυγθῆ χίνεται μέ τὰ ἔξῃ ἔργα.

 <p>τσαπί διὰ σμύρῃ ἔδαφος</p>	 <p>καρβύ διὰ σμύρῃ ἔδαφος</p>	 <p>τσαπά διὰ σμύρῃ ἔδαφος</p>	 <p>διμήλι διὰ σμύρῃ ἔδαφος</p>	 <p>εὐάρτα εἰς ἔδαφος</p>
---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	--	----------------------------------

6. Πρῶτον ἐβοήθουν τὸν γεωργὸν ἢ κυνῆα καὶ τὰ παιδιὰ αὐτοῦ, εἰς τὸ τεάπισμα ἢ τὸ διβόλισμα. Σήμερον ἐπανίσκηνον. —

7. Διὰ τὴν εὐροάν τῶν ὀφρύων ἐκαλλιερχόντο ἢ καλλιερχόντο τὰ εὐαφρά χύματα. — Διὰ τὰ φαδῶνα, γίνεται τὸ ὄρχημα καὶ κατόπιν μέ τὸ τεαπί φυτεύονται κατὰ φηλεάς. — Ἡ φαιή μετὰ τὸ ὄρχημα, ὅπως ὁ εἶτος στεαχτά καὶ εἰς ἐδάφη χερσὶ. —

8. Διὰ προφὰς τῶν ζώων (ρόβη, γανό, τριφύλλι) καλλιερχόντο τὰ χερὰ ἐδάφη διὰ οἱ τραγάνες. —

9. — Πρὸ τοῦ 1920 ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐγένετο ὡς ἑξῆς: Ἦνοιοντο αὐλάμια μέ τὸ ἄροτρον καὶ ἐπὶ αὐτῶν ἐτοποθέτου τὴν πατάτα, συνήθως τὰς μικροτέρας καὶ κατόπιν ἐκεκαίοντο μέ τὸ ἄροτρον. —

Σήμερον μετὰ αὐτοῦ τοῦ τρόπου, φυτεύονται καὶ κατὰ φηλεάς μέ τὸ τεαπί εἰς βειράς (ἀράδας).

Β' ΕΡΓΑΣΙΑ ΘΕΡΙΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

1. Πρῶτον εἰς τὴν πατρίδα καὶ ἐδῶ, πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῶν μηχανῶν, ὁ θεριμὸς ἐγένετο μέ τὸ λελεκι ἢ τὸ δρεπάνι. Σήμερον δὲν γίνεται πρὸς αὐτῶν.



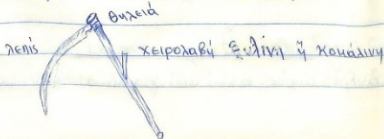
Δρεπάνι ὀδοντωτό



Λελέκι.

2. Διὰ τὴν κοπήν τῶν ἄρτων, τριφυλλίων, γανῶν καὶ. Πρῶτον ἐθερίζοντο μέ τὴν κόβαν. Σήμερον θερίζονται διὰ μηχανῶν, ἀλλὰ δύναται γὰρ συνηθῆναι καὶ ἀνθρώπου, οἱ ὅποιοι κάνουν ἀμέγεθες πρὸς τὴν κόβαν. —

3. Ἡ λεπίς (ὡς ἡ κόψη) τοῦ λελεκιού καὶ τοῦ κόβαν ἔχει εἶναι ὀρθή. —



4. «Η χειρολαβή τῆς κόπης ἦτο κατασκευασμένη ἀπὸ ξύλον ἢ καὶ ἀπὸ κόπας (κέραιον βοδίου ἢ κριαρίου)»

5. «Αἰθάνεται τὰ θεριετιμῶ ἑθελεία παθεύοντες ὁ εἰδυῖς, ὁ εἰδυρὸς. Διὰ τὸ τροπικὸν αὐτῶν ἐκρηκτικὸν εἰδυῖα αἰσθάνονται ἀπὸ πέρα ἢ λίγα. Διὰ τὴν κόπην εἰδυῖς, εἶπον τὸ αἰσθάνω εἰς τὸ ὅποιον ἔθεον τὴν κόπην καὶ μὲ ἕνα σφυρί ἔκω, ἡδύσαν τὴν κόπην τῆς λεγόμεν καὶ ἔτι ἐκινετο τὸ σφυριτάκιμα»

6. Πρασιότερον, ἀλλὰ καὶ ἐνήμερον αἰσθάνω, ὁ τρόπος αὐτὸς τοῦ θεριετιμῶ δι' ἐκρηκτικῶν, ἐκινετο καὶ γίνετο μόνον διὰ τὰ ρεβίδια, ρόβυ, φασὶ καὶ διὰ τὰ δρυμ-
στριακά καὶ ὅμοια λόγῳ τῆς ἀνομείας δὲν ἔσαν ἀνίσχυτοι»

Β' Θεριετιμῶ τῶν δημητριακῶν

1. Πρασιότερον, ἀλλὰ καὶ ἐνήμερον εἰς πλείους ὅσον τὸ δυνατόν παμνιότερον. Τὰ ἀνεπτυχμένα δημητριακῶ 15-20 πόδας ἀπὸ τοῦ ἐδάφους.

2. Οἱ σταχυὲς τοῦ ἔμεταν εἰς τὸ πικρὸν καὶ μὲ τὴν ρίζαν, μετὰ τὸ θεριετιμῶ ἔλασσαν καὶ ἔλασσαν αἰσθάνω καὶ πικρὸν αἰσθάνω

3. Τὸς θεριετιμῶ ἡμοκρούσαν παλαιότερον διὰ τὸ ἐνήμερον ὁ θεριετιμῶ γίνετο διὰ μηχανῶν) οἱ δεματῶδες (μηχανισμοὶ) οἱ ὅμοιοι ἦσαν ἄνδρες ἢ καὶ γυναῖκες καὶ ἔταυτοποίησαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

4. Τὰ δράχματα (κερίες) ἐπολοθετοῦντο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους 3-4 μαζί καὶ ἀναλόγῳ τοῦ εἴδους, ἂν ἦτο ἀνεπτυχμένῳ πολὺ, ἴσως καὶ χυλότερες κερίες — Δὲν ἔπρεπε τὸ θεριετιμῶ νὰ τυρῖται περισσώτερον τῶν πέντε (5) ὀριάων. Αἱ κεφαλαὶ δὲ τῶν σταχυῶν εὐρίσταντο πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν καὶ ὄχι σταυρωτά»

5. Τὰ τοποθετούμενα μαζί δράχματα ἔλεγοντο «δεματίαι» διὰ τὸ εἶδος — Χερσὸν δὲ ἐκρούσαν τὰ μικρὰ δεματία, τὰ ὅμοια ἐκινετο ἀπὸ τὰ δράχματα τῶν εἰσπλῆς — Ταῦτα ἔσαν πολὺ μικρὰ, ἐκείναι κερίες, διὰ τὰ διτυμῶνται κατὰ τὸ τίναγμα, αὐτῶν»

γ' Οἱ θεριετιμῶ

1. Ἐθεριετιμῶ ἄνδρες κυρίως, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες πολλές φορές»

Κατά τὴν ἑποχὴν τοῦ θεριμοῦ ἤρχοντο καὶ ἐπαγγελματίαι θεριεταὶ ἀπὸ ἄλλας πόλεις, κυρίως δὲ ἀπὸ τὰ θρενὰ μέρι (Περιφ. Ἑλλάδος) καὶ τὴν Μακεδονίαν καὶ ἡμεραν. —

2. Οἱ θεριεταὶ ἡμύοντο μετὰ μεροῦματο διὰ τὰ διμπεριακά. διὰ τὰ βήμια, βανά κλη. μετὰ στρέμμα (ξεκολῆς). — ἡμύοντο μετὰ πύμα καὶ στα-
ρίως μετὰ εἶδος, διότι ἐπειδὴ ἦτο ἀπὸ μεγάλας ἀποστάσεως δὲν ἦτο εὐμελὸς ἡ μεταφορά αὐτῶν.
Τὸ ὑπερομίδιον ἦτο πρῶτον μετὰ παροχῆς φαγητοῦ. —

3. Οἱ ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἔφερον, κατὰ τὸν θεριμόν, καὶ εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα
αὐτὴν «Παλαμαριάν», διὰ τὴν προστασίαν τῶν ἐν τῇ τελευταίᾳ δακτύλῳ.
Αὕτη ἦτο ξυλινῆ καὶ ἔφερε εἰς τὸ αἶμα καμψίαν προστασίαν διὰ νὰ δύναται ὁ
θεριετὴς νὰ συμπαύῃ τὴν χεῖράν. —

Κατὰ τὴν ἑναρξιν τοῦ ἔρχασις τὴν πρῶτην ἡμέραν, οἱ θεριεταὶ, περιέβαλον
αὐτὴν πέπλῳ τοῦ εἴματος διὰ μαλλίαν ἡμέραν. Τὴν γῆν αὐτὴν οἱ θεριεταὶ
δικαίωσαν κατ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ θεριμοῦ καὶ εὐπορὸν εἶχε νὰ ἀποφορᾷ
τὸν ἄρδαν καὶ διὰ τὰ μὴν αὐθιγὰ καὶ καλοκαίρι. —

4. **ΑΚΑΔΗΜΙΑ** **ΑΘΗΝΩΝ**
Ἀπὸ τὴν ἡμέραν τοῦ «ἐξομασίου» εἶδετο μετὰ πύμα καὶ στα-
ρίων τὸν θεριμόν τὴν Τρίτην καὶ Πέμπτην. Ὡς τότε ἤρχοντο τὴν Πεντέραν
ἢ τὴν Τετάρτην. Ἄν δέ, δὲν ἡδύνατο νὰ θεριετοὶ τὸ πρῶτον τὴν Πεντέραν,
λόγω ἄλλων ἀερίων καὶ διὰ νὰ μὴν ἀρχίσουν τὴν Τρίτην, ἐλήγχαναν τὴν Πεντέ-
ραν τὸ βράδυ, ἔμειναν εἰς ἑναρξιν θεριζοντες ἑνα-δύο δεκάτια καὶ αὐτὴν
ἐπομένῃν ἔχιντο ὁ θεριμός. —

Τὸ πρῶτον δεκάτι τοῦ θεριμοῦ ἐσοποθεῖτο Ὁρδιον, μετὰ σταχὺς ἑσάνων.
Ἐσάνων εἰς τὰ σταχὺα ἔβαζαν ἑνα γάβινο καπέλλο, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ ἀφῆτιον,
μετὰ τὴν ἡμέραν τοῦ, ἔθετε ἀριματιῶν πικρὸν (ὁὸ ἡδωε) διὰ τὴν καλὴν χρο-
νιὰ καὶ καλὴν ἐσάνην. —

Τὴν ἑναρξιν τοῦ θεριμοῦ ἔμεινε θιάντορε ὁ «δραχονάτος» (πρωτεργάτης)
καὶ τὰ πρῶτα σταχὺα ἔρριπτε εἰς τὸν αἶρα, διὰ νὰ τελειώσῃ, εἰς ἄερα.
πρῶτον ὁ θεριμός. —

5. Πολλὰ παραθύδια ἔλεγοντο μετὰ τὴν ἑποχὴν τοῦ θεριμοῦ, μεταξὺ
αὐτῶν εἶναι καὶ τὰ ῥέξιν;

Ἔλεος γιά λέγα

- 1) Στό δέρο πᾶς πουλάκι μου, πολὺ νὰ μὴν ἀρῆσιν.
ὅτις δώδεκα καὶ δεκατρεῖς καὶ πέντε νὰ χυρίσιν.

Ἔλεος γιά λέγα

2. Στὶς ἀλαμάνες τὰ πανιά κέκρονται δύο φανάρια
τά ζῇ ὁ δραγουμάνος μας κι' ὅλα τὰ παλληκάρια.

Ἔλεος γιά λέγα

3. Δικό μας εἶναι τὸ παρὶ, δικό μας εἶν' τὸ πένι.
δική μας εἶναι ἡ πρόδια πού κάθεται καὶ ἔφαινε.

Ἔλεος γιά λέγα

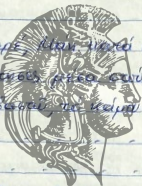
(ἀκολουθεῖ καὶ ἄλλο, ἀλλὰ δὲν τὸ θυμῶμαι ὁ χέρος θυρίσιν.)

- 1) Τρεῖς αἶφα δροσερά, ἕνα κρύο δροσερό

καὶ μὲν μέ παρατήσῃς, μέν' αὐτὸ καίμην.

ἔχ' ἐν τῇ δόξῃ δὲ βαρεῖ, καὶ καμὴ δὲν αἰσθάν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ



(ἀκολουθεῖ καὶ ἄλλο, ἀλλὰ δυστυχῶς μόνον αὐτὸ θυμῶμαι) —

6. Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θυριμῶ, δὲν ἀφήνουν εἰς τὸ κυράφι μέρος ἀθρίσιν.

Ἐπὶ τὰ μόνον τὸ ἔξῃς ἔθιμον, τὸ ὅποιον διατηρεῖται ἀπὸ πολλὰ χρόνια.

Μετὰ τὸν θυριμῶ καὶ τοῦ τελευταίου κυραφί, ευχμετρώονται ὅλοι οἱ ἔργατες καὶ μαζί μὲ τὸ ἀφεντιμὸ χλεντοῦν ἐπὶ 1-2 ἡμέρας. Κατὰ τὸ χλεντὸ αὐτὸ εφάδουν αἰνὰ καὶ πίνουν ματοὶ εὐλινε. Τὸ χλεντὸ συνοδεύεται ἀπὸ κλαρίνα καὶ νταούλια. Φυσικά τὰ ἔξοδα ὅλα αὐτὰ ἐπιβαρύνουν τὸ ἀφεντιμὸ.

Τὰ δολοῦντια αὐτὰ χλεντὰ χλεντὰ «τσιμπούσια» καὶ γίνονται διότι, ὅπως λένε, ἔχουν «Κριτσαία» —

Δ'. Τό δέσιμον (δεματίασμα) τῶν σταχύων.

1. Τό δέσιμον τῶν περιεμένων σταχύων ἐγένετο ἀμέσως μετὰ τὸν περιερισμόν. Δέν ἔπρεπε νά μείνουν, διὰ νά μὴν τὰ σπασθῇ ὁ εἰνέμος καὶ διὰ νά μὴν ξεραθοῦν πολύ, ὁπότε κατὰ τὸ δέσιμον δά ἐπίβητο.

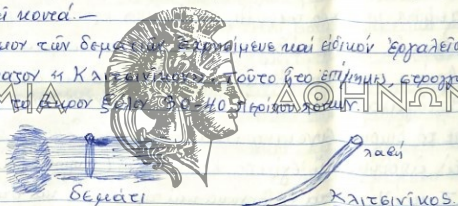
Οἱ σταχυες ἀφήνοντο εἰς τὸν ἥλιον καὶ ἐπὶ ὀλίγας μόνον ὥρας, ὅταν ἦτο βρεγμέναι διὰ νά στεγνώσων. —

2. Πάντοτε δύο ἑδέρizon καὶ εἰς ἕδραν. Ἐμείνων τοῦ ἕδραν ἐλάχεται «Μπαχλατζής». Αὐτός συνεκέντρωνε τίς χειρὲς καὶ τὸ ἔκαστε δεματία.

Τό δέσιμον ἐγένετο μόνον μετὰ τὸ ἴδιον σιτάρι, ἀλλὰ διαλεγμένο, τὸ ἑμὲν καλύτερον. Ἄν τὸ σιτάρι ἦτο χαμηλόν καὶ δέν ἠδύνατο νά βροῦν ἔν τῷ τοῦ ἴδιου σιταρινοῦ κατάλληλον διὰ δεματίαν, τότε ἔτρεχε ὁ μπαχλατζής νά βρῇ τὴν ἀπαιτουμένην ποσότητα δεματιῶν ἀπὸ ἄλλο σιτάρι τοῦ εἰσέτιμετο ἐκεῖ κοντά. —

Διὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν ἐχρησίμευε καὶ εἰδικὸν ἐργαλεῖον τὸ ὁποῖον ὠνόμαζον «Κλιτενίκον». Τοῦτο ἦτο ἐπίμηκες, στεροχρῶν καὶ μὲν τὸ ἓν τὰ ἄκρα ἐξέον 30-40 πηχέων ἁπλῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ



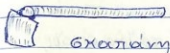
Ἐπλήρην καὶ ἰδιαίτερος κόμπος δεματίου τοῦ ἐλπίετο «στρέβλα».

3. Τὰ δεματία μετὰ τὸ δέσιμον καὶ κατὰ τὸ ἑσπέραν, συνεκέντρωνοντο εἰς ὠρίμενον μέρος τοῦ περιεμένου ἀγροῦ καὶ ἐτοποθετοῦντο μετὰ τάξιν, ἕτοι, ὥστε τὰ σταχυὰ νά εὐρίσκωνται πρὸς τὰ μέσα, διὰ νά μὴ τρώχονται ἀπὸ τὰ ζῶα. Συνεκέντρωνοντο καὶ ἐκτίζοντο πυκνῶς εἰς ὁμαλοὺς 40-50 δεματιῶν καὶ ὠνομάζοντο «τεϊρένια».

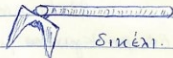
Εἰς τὸ πλάνω μέρος τῶν τεϊρενίων ἐδίδετο καλὴ καὶ μακρὰ διὰ νά μὴ εἰσέρχονται τὰ βρόχια ὕδατος. —

Ε. Συγκομιδή των γεωμήλων.

1. Δέν ενθυμούνται την αμυγή χρονολογία της καλλιέργειας της σταράδας. Πάντως από την εποχή της εμασαστάσεως των έδω καλλιεργείται.
Η σπορά της σταράδας γίνεται δύο φορές τον χρόνο. Μία κατά το Φεβρουάριον καί μία κατά τον Αύγουστον μήνα.
2. Η εξαγωγή της σταράδας από το χωράφι γίνεται με την σκαπάνη ή το δικέλι.



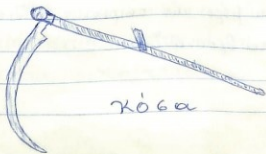
σκαπάνη



δικέλι.

στ. Συγκομιδή του σανού

1. Ξεμυδίζεται παλαιότερον καί σήμερον η διατροφή των ζώων κατά το χειμώνα με ξηρό τριφύλλι, σανό, βίκους κλπ. Ξυαλλιστρώντο δέ ως εξής:
Σανός Μετά το όργωμα του χωραφίου εσθίρνται το υριόφιρι ή την βρύση περσινά. Κατά τον Μάϊον μήνα καί όταν το σπέρμα εσθίρεται ειντάφαθα εκσπέρται με κόβαν, εσθίρνεται επί 3-4 ημέρας καί παύουν με το δικούλι συνεκτρώνεται εις σωρούς, κείται χύμα μετερέπει εις αποθήκας ή εγίνετο κουκούλι (θυμονίες).
- Τριφύλλι Μετά το όργωμα καί την σπορά καί όταν το τριφύλλι γίνει 30-40 σπόνταις, κόβεται με την κόβαν. Στεχνώνει επί 3-4 ημέρας καί συνεκτρώνεται εις σωρούς καί παύσιν μεταφέρεται εις τας αποθήκας ης προς φύλαξιν.
- Βίκος Σπέρνεται κατά τον Φεβρουάριον μήνα καί θερίζεται με κόβαν κατά τον Μάϊον. Συεκτρώνεται εις σωρούς με το δικούλι καί μεταφέρεται χύμα προς φύλαξιν εις την αποθήκην.
2. Ο Σανός θερίζεται με κόβαν καί επανίως με λελέκι.

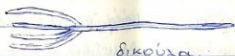


κόβαν

3. Τό πόρτο εξηραίνεται εἰς τό ἴδιο χωράφι ἐπὶ 3-4 ἡμέρας. Κατὰ διαστήματα ἐχυρίζετο μέτῳ δικούλι.



δικοῦλι



δικοῦλα

Ἐλαυνισμός

- α' 1. Μετὰ τὴν θερισμόν τὰ δεμάτια συνεντευρύνοντο εἰς τὸ χωράφι εἰς τειρένια. Ὅταν ἔτελείωνε ὁ θερισμός ἀπὸ ὅλα τὰ χωράφια, τότε ἤρχιζε ἡ μεταφορά οὐτῶν μέτῳ τῶα ἢ τὰ κάρα εἰς εἰδιμόν χωρὸν τὰ ἀλώνια. -
2. Μετὰ τὴν μεταφοράν (τὸ κουβάλημα) τὰ δεμάτια συνεντευρύνοντο καὶ ἐτοποθετοῦντο μέτῳ τῆς εἰς ἓνα χωρὸν (τοποῦ ἦτο βολικώτερον) εἰς θεμωνιά. Ἡ θεμωνιά ἔπρεπε τὰ ἐπὶ μέτεγγ, διότι διαφορετικῶς μέτῳ αἶρα διαέκαλύβε. Αὐτὴν κατεσκευάζοντο ἐξ ἐπετραμένον, οἱ πεπιρασμένοι. Ἐποθετοῦντο τὰ δεμάτια εἰς εἰδιμόν, ἐπὶ 15-20 δεμάτια καὶ τὰ ἐτάχα πρὸς τὰ μέγαι. Ἐγένοντο αὐτὰ ἐπὶ αἰσάν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐκρηπτικῶν λίαν ὀρθοκύνιον πυραμίδι ἢ πολλῇ ἀπὸ καὶ ἀνωκύνιον. Εἰς τὴν κορυφὴν τῆς πυραμίδος ἔβατον δεμάτια μέτῳ ἐτάχα πρὸς τὰ ἔξω καὶ μέμειον πρὸς τὰ κατω, ὥστε νὰ μὴ βῇ νερό ἢ θεμωνιά. -
3. Ὑπὸ τὸν αἰνέμαθιν ἀλώνια εἰς τὸ χωρίον. Ταῦτα μάλιστα ὅτι μόνον δὲν ἔναλλιτροῦντο, ἀλλὰ καὶ ἐσυνευροῦντο κανονικῶς. -
4. Τὰ ἀλώνια κατεσκευάζοντο ἔξω τοῦ χωρίου καὶ εἰς ἀνοιχτόν μέρος. ἦτο εἰδιμὴ ἢ τοποθεσία αὐτῇ γιὰ ἀλώνια καὶ ἐχυρῶσι μολοιοῦντο ἀπομεινῶν καὶ μόνον διαίτην τὸν εὐσιπὸν. -
5. Τὰ ἀλώνια, ἦτο μία μεγάλη ἔκτασις ἔξω τοῦ χωρίου. Ἡ τοποθεσία αὐτῇ ἦτο χωρισμένη εἰς μικρότερα μέρη (ἀλώνια). Κάθε τεμάχιον (ἀλώνι) ἀνήκον εἰς μίαν οἰκογένειαν, ὅπου καὶ ἐλάμβανε. -
6. Τὸ ἀλώνιεμα ἤρχιζε τὸν Μούλιον καὶ ἔληγε τὸν Σεπτέμβριον. -
7. Ἡ κατασκευὴ τοῦ ἐλαυνισμοῦ ἐγένετο ὡς ἔξω. Κανὲν ἄρην ἐκόβοιτο τὰ πόρτα εἰς τὰ μέτῳ καὶ τὴν κόβα. Ἐπειτα ἰσοπεδῶν.

το τό μέρος μέ τήν εκκαλίαν. Μετά ἔθρηνετο καί ἔρρητον ἐλάνν ἄχυρον καί τό ἑρατοῦσαν μέ εἰδιόν διδινον κύλινδρον, ὥστε ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἀλωνιού νά γίνη ἴδια καί καθαρή.

3. Μετά τόν θρησμόν ἔχινετο ἡ προετοιμασία ἡ ἐπισημήν τοῦ ἀλωνιού.

«Θηον ὑψηρόν λαμβύβες ἡ ἦτο κατετραμένῃ ἡ ἐπράνετα, ἔχινετο ἐλάλειψις τοῦ δαπέδου μέ πηλόν ἐν χύματος ἡ ἐνὶ ὕδωρ διά μείγματος κόρηον βοῶν καί ἀχείρων.

9. Ἡ προετοιμασία τοῦ ἀλωνιού καί ἡ ἔναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ δέν ἔχιντο ὑβριμένον ἡμέραν ἡ ὥραν.

10. Τά δερμάτια ἑτοποθετοῦντο εἰς τό ἀλώνι κυκλιῶς καί μέ τό σταχύα πρὸς τό κέντρον τοῦ κύκλου. Μετά τήν τοποθέτησιν, εἰς μέ τό λελέκι ἔκοπτε τὰ δερματικά, τὰ ὅποια, ἀφ' οὗ ἑτραβοῦσε ἐκυόρηζε εἰς τό ἀλώνι.

11. Τό εἰδικόν ἔχινετο κατὰ δύο τρόπους α) Μέ βόες ἡ ἵππων κυρίως δουκάνην καί ἐδέχετο «Τσατράζ» καί β) Μέ βόες ἡ ἵππων μέ δουκάνην.

α) Τσατράζ. Εἰς τό μέρος τοῦ ἀλωνιού ἑτοποθετοῦντο κατὰ τήν ἀπόστασιν ἀπὸ τὸν ὁροῖον ἐδόντο ἐκκρίνον καί ἀπὸ τό ὁροῖον ἐξήρτων τὰ ζῶα ἵπποι ἡ βόες. Τὰ ζῶα ἀφ' οὗ ἑτραβοῦσε κυκλιῶς καί διά τῶν ποδῶν ἑτυοπτον τὰ σταχύα. Τὰ ἄλλα ἐρρητ νά ἦτο πικταλωμένα, ὥστε νά κόπουν τὰ σταχύα εὐκόλως.

β) Ὁ πῆρρον δύο τρόποι. Ὁ ἕνας τρόπος εἶναι: Κάθεσαι εἰς τό κέντρον τοῦ ἀλωνιού ἕνας ἄνδρας, ὁ ὁποῖος κρατᾷ τήν ἄκρην τοῦ σχοινοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν ὁροῖον κρατοῦνται τὰ ζῶα καί ἀφ' οὗ ἑτραβοῦσε καί μαζεύει τὸ σχοινί, ἀναλόγῃ τοῦ θέλει νά τραπήῃ τό ἀλώνι. Πῆρρον δέ τῶν ζῶων ὑφάρκει ἕνας μικρὸς μέ καμοντεῖν, ὁ ὁποῖος κινητὰ πρὸς τὰ ζῶα διὰ νά τρέχων, ὥστε νά κόβονται γρήγορα τὰ σταχύα.

Κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον τὰ ζῶα δέονται μεταξὺ τῶν αὐτῶν τοῦ κασιώρη καί τῶν ποδῶν εὐρίσκονται πρὸς τό μέρος τοῦ γύλου δένται μέ ἕνα σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὸ μήκος εἶναι τόσον, ὅσον καί ἡ ἀκτὴν τοῦ κύκλου τοῦ ἀλωνιού. Ὁ μικρὸς κινητὰ τὰ ζῶα διὰ νά τρέξων. Κατὰ τὸ χύμα σπριφέρονται τὰ ζῶα, τὸ σχοινί μαζεύεται εἰς τὸν γύλον.

καὶ τὸ ἄλλοι γαστρίκει οὐλο. Ὅταν μαζωθῇ τὸ εἶναι καὶ δ' αὖτις γίνῃ πολὺ μικρὸν, ὥστε νὰ μὴ ἡμπορῶν τὰ ζῶα νὰ μινιδῶν, τότε γίνονται τὸ εἶναι καὶ βάτουν τὸ ἔξωτεριὸν ζῶον πρὸς τὰ μέλα καὶ τὸ μέλα πρὸς τὸ ἔξω. Τὰ ζῶα στριφέονται τώρα πάλι κυκλῶν, ἀλλὰ ἀντιθέτως, ὥστε νὰ διασταυρῶνται τὰ γαστρίματα τῶν ζῶων καὶ νὰ ἐπάρουν τὰ σταχυὰ εὐκολώτερον. —

γ) Ὁ ἀλωνερός με δουάνη. — Ἡ δουάνη ἦτο ἐν ἡδύο τεμαχία ^{τοῦ ὅρου} ἐκαστὴ καὶ ὁμοία ἦτο ὠλημένη εἰς τὴν κίτῃ ἐπιφάνεια με κοιλτερές ἐκλήρες, πέρ (σταχυμακόλετες). Ἡ δουάνη ἐσάρκετο κυκλῶν ἀπὸ βόης, ἡμιονος ἢ ἵππου. Ὁ τρόπος αὐτοῦ ἀλωνερού ἦτο καὶ ὁ ευκολώτερος, διότι μ' αὐτὸν τὸν τρόπο γίνονται καλῶτεροι ἄχυρον διὰ τὰ ζῶα. — Τὴν δουάνην ἐπρομηθεύοντο ἀπὸ πλανοδίου πωλητὰς. —

Σήμερον ὁ ἀλωνερός γίνετο πρὸς θεριζοαλῶν τε καὶ μηχανὰς.

Με δουάνη ἡλωνίζοντο ἀπὸ τῆς ἐπιφάνειας, τὰ κοιλῆ καὶ τὰ πρεβίδια. Σπανίως ἡλωνίζοντο διὰ τὴν πρὸς τὴν τῶν ζῶων.

Ὁ δ' αὖτε ἀλωνερός ἔφραζε ἐπὶ τῇ ἐπιφάνειᾳ (ἐπὶ τῇ ἐπιφάνειᾳ) τὰς ἀποχευματικὰς ἕρας (ἀπὸ τῆς ἐπιφάνειας) καὶ ἐσάρκετο ὁ ἀλωνερός αὐτῆς. —

12. Ἀλωνετικὰ Ἐργαλεῖα.

 τὸ δικοῦλι.

Τοῦτο ἔχρησιμενε διὰ τὸ γρίεμα τῶν σταχυῶν, ὅταν αὐτοὶ τὰ δερμάτια δὲν ἔχουν κατὰ —

 τὸ καρπολόχι.

Τὸ καρπολόχι ἔχρησιμενε διὰ τὸ γρίεμα τοῦ ἀλωνοῦ, ὅταν τὰ σταχυὰ εὐκόλυναν καὶ ἔχιναν ἄχυρο. —

 τὸ φευαίρι.

Ἐχρησιμενε καὶ αὐτὸ διὰ τὸ γρίεμα τοῦ ἀλωνοῦ, ὅταν τὸ ἄχυρο ἦτο σχεδὸν ἑτοιμὸν καὶ εὐκόλυναν ὅλα τὰ σταχυὰ. —

13. Μέτ' αὐτῶν ἔρχατο ὁ γεωργὸς ἔρριψε ἢ χύριζε (τὰ κάτω εἰς τὸ ἕλμα τοῦ ἀλ-
νίου ἐπάνω) τὰ σταχυὰ εἰς τὸ ἀλνίον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλνιεύου.
14. Διὰ τὴν δόχησιν τῶν σταχυῶν εἰς τὸ ἀλνίωμα καὶ τὸ πύσημα αὐτῶν κατὰ
τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλνιεύου εἶχον τὴν βουκέντραν, ἢ ὁροῖα ἕλο ξύλινη καὶ
εἶχε 2-3 μέτρα, τὴν ἀξιόλην, ἢ ὁροῖα ἕτο ὁμοία μέ τὴν βουκέντρα καὶ διέ-
φερε μόνον εἰς τὸ εἶδος δέν εἶχε εἰς τὸ ἄκρον κεντρί, καὶ τὸ καμπεύειν τὸ
ὁροῖον ἐκτενέμεν διὰ τὸ πύσημα μόνον τῶν ἀλόνων. Τοῦτο ἕλο ξύλον μήκους
0,80-1 μ. καὶ εἰς τὸ ἄκρον ἔφερε λωρίδα ἢ σκοπίον μήκους 1-1,50 μ. —

Βουκέντρα

ἀξιόλην

καμπεύειν.

15. Ἡ ἔρρασία τοῦ ἀλνιεύματος δέν εἶχε ἰδιαιτέραν ὀνομασίαν. —
Οἱ γεωργοὶ ἔλεγον « γῆμερα » ἔχουσε ἓνα « σερῶμα ». Τέτοια στρώματα
ἐκτενέμεν ἓνα τὴν ἡμέραν (100-200) ἔρρασια καὶ στανίως δύο —

16. Οἱ ἀλνιεύοντες σταχυὰς πρὸς τὸν ἀλνίον ἐλέγοντο « μάλαμα ».
17. Στανίως ἢ ἀλνιεύοντες ἔχιντο ὑπὸ τὴν ἡμέραν τῶν γεωργῶν οἱ ὁροῖοι δὲ
εἶχον καὶ ἀλνιεύοντες σταχυὰ. Ἐπὶ τῶν ἔρρασιον ἀλόνων ἢ καὶ ξύλων
οἱ ὁροῖοι ἦσαν εἰς τὴν περιοχήν κατὰ τὸν ἐρηλὸν τοῦ ἀλνιεύου. —

18. Ὁ βυκνέστερος τρόπος ἀποκαθάρσεως τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ σταχυὰ ἕλο
ὁ ἀλνιεύον. Στανίως γινόνταν καὶ μέ μολάνιμα διὰ μισρὰν μόνον πο-
τότητα. Ὁ τρόπος αὐτὸς ἀποκαθάρσεως τοῦ καρποῦ βυκνέως ἐχινόνταν
διὰ τὴν βίωσιν. —

19. Ὁ κόπανος οὗτος ἐλέγχετο « κοπανίδα » καὶ κατεσκευάζετο ἀπὸ
δοσιοδύστε ξύλο, ἀρκεῖ νὰ ἦτο βαρὺ. Στανίως ὅμως ἀπὸ βαλανιδιά ἢ καὶ
ἐλαιά. Ἐκρηγμοιοῦντο δύο εἰδῶν κοπανίδες.

Ἡ μία ἕλο 1,20-1,30 μ. περίπου καὶ ἐκρηγμένη διὰ τὸ κοπανίωμα
καὶ ἡ ἄλλη ἕλο 0,80-0,90 μ. καὶ ἐκρηγμένη διὰ τὸ τίτσημα τῶν σπέρων
μετὰ τὸ μολάνημα. —

Τὸ δάγμα τῆς ἕλο ἐτροχμά εἰς τὴν βαθὺν καὶ παχύτερον καὶ πλα-
γύτερον εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον. Τη ἡρῆ καὶ μολάνει εἰς ἀπλὸς πτε-
βανὸν ὀλίγον καμπυλωτός. —

20. Τό κοπάνισμα ἔχινετο εἰς τὴν αἰλὴν δι' ὅλα γερὰ, πλὴν τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ὀροῖαν, λόγῳ τοῦ ὅτι ἑστιάζετο κατὰ τὴν μεταφορὰν, ἐμπολύνοντο εἰς τὸ πωρῶναι καὶ εἰς πρόσληπον αἰλὴν ἢ καὶ ἑστάνω εἰς κυλῆρια.

Χρηθεὶς τοῦ κοπάνου ἔχινετο δι' ὅλα τὰ διμητριαῖα καὶ διὰ τὴν φεμὴν, ρεβίδαι καὶ. Μά πωρῶν διὰ τὴν εἰσαγωγὴν.

Τό κοπάνισμα ἔχινετο ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας, θηνῶν δὲ καὶ ὑπὸ τῶν συγγενῶν ἢ φιλικῶν προσώπων, ὅταν ἦτο ὀνάρη, διὰ ὅταν ὑπάρχει μεγάλη ποσότης πρὸς τῖναγμα. Ὅταν ἡ ποσότης πρὸς κοπάνισμα ἦτο ἀρκετὰ μεγάλη προεβλήθησαν καὶ ἑργάται. Οἱ μέγιστοι παραχρῆσθαι θηνῶν ἐμπολύνοντο τὰ διμητριαῖα. ἤτο συγγενέστερος ὁ ἀλυσμένος.

21. Τό κοπάνισμα ἔχινετο ἐπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἑδάφους, εἴφοῦ πρῶτον εὖ καθαρίζετο ἀπὸ τῶν χόρτων, πτέρων καὶ. Κατόπιν δὲ πατέρας ἑλάμβανε καὶ ἔτοποθετοῦσε ἑμπρὸς τοῦ ἑνα δωματίου τοῦ ὁποῖον ἐκοπάνιζε, κτυπώντας αὐτὸ πολλὰ φορτὰ καὶ εἰς ὅλα τὰ ὅρια αὐτοῦ. ἔλκε ἔπειτα τὸ δωματίον καὶ ἐκτυπῶν πάλι πολλὰ φορτὰ καὶ τὴν μεγάλην κοπάνίδα καὶ κατόπιν ἐκτυπῶν τὸ δωματίον, εἰς τὴν αἰλὴν ἐστεινῶντο, ἔπειτα ἐπὶ τοῦ ἀπέναντον γόνατος μετὰ σταχύα πρὸς τὴν αἰλὴν καὶ τὸ ἑστάνω κτυπώντας αὐτὸ μετὰ τὴν μικρὰ κοπάνίδα. Ὅταν ἐκτελείοντο ὅτι δὲν ὑπάρχει πλέον καρπὸς ἔπειτα εὖ τὸ δωματίον πλύνοντο.

Τό κοπάνισμα αὐτὸ ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν πωρῶναι τοῦ καρποῦ ἀπὸ τῶν σταχύων. Ἡ καλομὰ πλὴν ἀπέμενε μετὰ τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἔρχεται «κλαδίνα» καὶ ἐχρησίμευε διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς στέρης καλινθῶν καὶ διὰ τὸ χιμίσμα τῶν σαμαριῶν ἁλόφην, ὅπως καὶ.

Καθεὶς εἰσέκοιτο ἡδύνατο νὰ κοπάνη ἄνευ τῶν δωματίων, ἀλλὰ ποτὶ ὅμως δὲν ἦτο τόσο μεγάλη ἡ ποσότης πρὸς κοπάνισμα, διότι ἦτο προτιμότερος ὁ ἀλυσμένος.

Τὸ τῖναγμα κατόπιν
εἰς τὸ γόνατο.

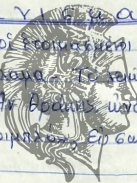


Τό κοπάνισμα εἰς τὸν
ἑδάφος.

22. Οἱ ἐπισῶντες χέροντες δὲν γινώσκον ἰδιαιτέρα τραχυδία ἢ γράσεις, αἱ ὁποῖαι νὰ ἐλέγοντο κατὰ τὸν ἀλυνισμὸν ἢ καὶ τὸ νοσήριον τῶν σταχυῶν.
23. Εἰς Ἀνατ. θράνην διὰ πρῶτην φοράν ἔχινε χρεῖς ἀλυνισμῶν μηχανῶν (στατόσα) τὸ 1906 καὶ ἐρηγομινεύθη αὐτὴν ἑλὼν ἰδιώτης.
- Εἰς τὴν ἰδὴν οὐκ ὑπάρχει πρὸ τοῦ 1920 καὶ εἰς ἐρηγομινεύθησαν οἱ μεγάλοι χαιμεῖμονες (Χαραμόπου-Παπαγεωργίου κα.)
- Ἡ μηχανὴ μετεφέρτε εἰς τὸν τόπον τοῦ ἀλυνισμοῦ ἔργον καὶ ἑτοιμοδετεῖο.
- Κατόπιν ἐβίδοντο τὰ δεμάτια μὲ τὸ διμοῦλι ἀπὸ τὸν παλαδὸρον εἰς τὸν κόστην, ὁ ὁποῖος ἀφ' οὗτο μὲ τὸν σβανά τὰ δεματιῶν, ἐβίδοντο εἰς τὸν καὶ στήν, ὁ ὁποῖος τὰ ἔρριπτε εἰς τὴν τρόμπαν τῆς μηχανῆς. Οὕτω ἔγινετο τὸ ἀλυνισμὸν καὶ ὁ χωρισμὸς τοῦ μαρμῶ ἀπὸ τῶ ἀχυρῆ.

Β' Λιχνισμός

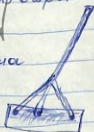
1. Οἱ ἀλυνισμένοι σταχυες, οἱ ἑτοιμασμένοι διὰ τὸ λιχνισμὸν ἔχοντο λείψμα ἢ καὶ ματ' ἄλλου μάστακα. Τὸ λείψμα συντηκτοῦντο μὲ ἓν ἐργατεῖον τὸ ὁποῖον ἐκτὸς Ἀτ. θράνης ὠνόμαζον "παλαδία", καὶ οἱ ἐν Φιλιππουπόλει καὶ Γκιρμπόλιν, ἐρ σωρὸν τὸν ὁποῖον ὠνόμαζον "λαμνί".



Ο ὁ σχηματίζόμενος σωρὸς εἶχε σχῆμα

τετράγωνον καὶ ἐσχηματίζετο μετὰ μένος

τοῦ Ἀνατολικοῦ ἀνέμου, διὰ τὸ λιχνισμὸν.



Παλαδία ἢ χειρομῆτο.
ἢ καὶ σβάρρα

Ἐκείνῳ εἰς τὸν σωρὸν δὲν ἑωαφώνετο εἰσπετε, οὔτε εἶχον ἔδιδόν τι.

2. Τὸ ἀνέμισμα ἔγινετο μὲ δύο ἔργαλεῖα. Κατ' ἀρχὴν, διὰ τὸ φύζον τὸ σάυρο, τὸ λιχνισμὸν γίνετο μὲ τὸ καρποτόρι ἢ λιχνιστῆρι. Μετὰ διὰ τὸν ἠιάνευον ὁ καρπὸς καὶ νὰ φύζαν τὰ ὑπόλοιπα πονερά ἀχυρῆ, ὁ λιχνισμὸς γίνετο μὲ τὸ φευάρι.



Καρποτόρι ἢ λιχνιστῆρι



Φευάρι

3. Τό λίκνισμα γίνεται κυρίως ἀπὸ τοὺς ἄνδρας, οἱ ὅποιοι ἐκνέμουν τὸν τρόπον τοῦ λίκνισματος. Σημαντὴς ἡφαίρναν λικνιστὰς ἐπ' ἀμοιβήν.
- Συνήθως, εἰς τὰς ἡμετέρας αὐτὰς, ἔβρισκον οἱ ευγενεῖς, φίλοι ἢ γέροντες καὶ ἑβούδων εἰς τὸ λίκνισμα.
4. Τὰ κονδρά τεμάχια τῶν σταχύων καὶ ὅποια παραμένουν μετὰ τὸ λίκνισμα ῥέγονται « Κότσαλα ». Τὰ κότσαλα ἀποχωρίζοντο μὲ τὸ δριμόνι. Δέν συνιθίζεται δεύτερον εἰλάνισμα διὰ νὰ ἀποφαινωθῇ ὁ εἶτος. —
5. Δέν γίνεται γίνεται δεύτερον εἰλάνισμα. —
6. Μετὰ τὸ λίκνισμα διὰ τὸν ἀποχωρισμὸν τῶν κονδρῶν τεμαχίων τῶν σταχύων ἀπὸ τὸν καρπὸν γίνεται τὸ δριμόνισμα καὶ κατόπιν τὸ κοσκίνισμα. Τὸ δριμόνι εἶχε ὅπως μεγαλύτερας, ἐνῶ τὸ κοσκίνο μικροτέρας. —



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

7. Μετὰ τὸ δριμόνισμα καὶ κοσκίνισμα ὁ καρπὸς σηματοῦνται εἰς σωρὸν ἢ εὐρεῖαν τοῦ καρποῦ γίνεται μὲ φτυὰρι καὶ εἰς τὸ τέλος ἐπὶ αὐτῇ σωρῇ καὶ ἐπὶ τῇ κορυφῇ ἐτοποθετεῖτο τὸ φτυὰρι, ἀπὸ ἑκατέρωθεν σταυρὸς. Τέλος ὁ παραχωρὸς ὑψάσεται τὸν εἶτον καὶ ἔλεγε « Καλὴ χρονιά ». Τοῦτο ὅμως ἔχιντο μόνον ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ τελευταίου σωρὸν τῆς παραχωρῆς. —
8. Δέν ἐνδυμοῦνται οἱ ἐπιζῶντες χερεὶ ἄλλα ἔδυμα. —
9. Όταν ὁ εἶτος ᾔτο εἰσφορὸς εἰς τὸ εἰλάνισμα, ἔπρεπε νὰ καταβληθῇ ἡ δεκάτη. Ὁ δεκατησίτης περιερίετο εἰς τὰ εἰλάνια καὶ διαβάν ὅλα ἔσομα ἤρχετο καὶ ἐρετροῦσε τὸν εἶτον. Ἄν δέν προελάβηεν ἐσφράγισσε τὸν σωρὸν εἰς τὰ 4 κομμάτια μὲ εἰλάνια σάνδαλα, αἱ ὅποια ἔβρισκον ἀποσηλωμένα. —
- Τὸ μέτρομα τοῦ σωρὸν ἔρχετο μὲ εἰδικὰ δοχεῖς, τὰ ὅποια ᾔδεν

διαφέρου χωρητικότητας. Ταῦτα ἦσαν 1) Τό εἰνιάκο = 6 δοῦδες
2) Τό ἀχιάρι = 12 δοῦδες (τό διπλό ἀχιάρι = 24 δοῦδες ἢ ἕν κοῖτό
ἢ σταμπόλι). —

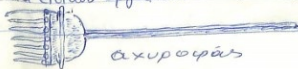


2. Εἰς τὸ ἀλώνι δέν κατεβάλλοντο ὅλα θάρη. Ὁ λαπᾶς, ὁ ἀγροφύλακας καὶ ἐπαυρύνοντο εἰς τὸ ἐλεῖν ἀναλόγως τῇ συμφωνίᾳ εἰς τρήμη. Στανίως μέ γίτον. —

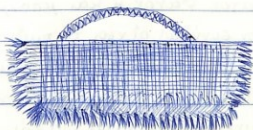
3. Μετὰ τὸν εἰλωνισμὸν ὁ καρπὸς μεταφέρτετο ἐντὸς τῆς οἰκίας καὶ ἐτοποθετεῖτο εἰς τὸ ἀχιάρι. Τοῦτο ἦτο ξύλινο μέ βανίδας ἢ καὶ πλεκτό μέ ληκαριά. Τὰ ξύλινα μέ βανίδας ἦσαν ἐντακτικόμενα καὶ εἰς τὸ πλέγμα πρὸς εἰκὸς θυρίδα ἀπὸ τοῦ ἀδιασμάτου.

Τὰ πλεκτά ἦσαν μέ ληκαριά ἢ ἀντικαταστάς καὶ ἐσωτερικῶς ὑλίζοντο μέ πλῆθον ἢ καὶ μείγματος κόπρου βού. Ταῦτα ἦσαν χωρητικότητας ἀναλόγως τοῦ προβλεπομένου παραγωγῆς ἐκείτου. Ἡ ἐξαγωγή ἐρρίπταν ἀπὸ θυρίδα ἢ ὁποῖα εὑρίσκετο εἰς τὴν ἐσθὴν τοῦ ἀχιαρίου.

4. Τό ἄχυρον ἀπεθνησκύετο εἰς τὸν ἀχυρῶν ἐντὸς τοῦ χωρίου. Μετεφέρτετο μέ τὰ βοῖδάμαξα. Ἡ βοῖδάμαξα ἦτο εἰδικῶς κατασκευασμένη διὰ τὸν σκοπὸν τούτον. Ἦτο πλεχμένη εἰς τὸ ἄνω μέρος αὐτῇ μέ βέργες φουντουκιάς ἢ ληκαριάς διὰ νὰ δύναται νὰ μεταφέρῃ ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλοῦς προϊόντα. Ἡ κατὰ αὐτὸν τὸν τρόπον διασκευασμένη βοῖδάμαξα εἴχετο Πλοκαριά ἢ καλαμινὸ. Τό ἄχυρον κατόπιν ἐρρίπτετο εἰς τὸν ἀχυρῶν ἀπὸ εἰδικῶν πρὸς τοῦτο ἀνοικμένων παραθύρων τὸ ὅποιον εὑρίσκετο εἰς ὕψος 2,50-3 μέτρα ἄνω τοῦ ἐδάφους. Ἐρρίπτετο δέ διὰ εἰδικῶν ὄργανων τὸ ὅποιον ἐλέγχετο «Ἀχυροφᾶς».



5. Ἡ διαλογή τοῦ σπόρου ἐγένετο κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους.
 Ὁ ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ἐτάξατο τὰ ἀριστερὰ καὶ ἀριστερὰ χωρίων
 διὰ τὰ πλεονεκτήματα καλὸν σπόρον. - Κατ' ἄλλους καὶ κατὰ τὸ ἀνώγειμα
 ἐδιάρχησαν τὸν καλὸν σπόρον. -
6. Κατὰ τὴν διαλογήν τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θέρους κατεσκευάζοντο
 σπλέγμα, τὸ ὁποῖον ἐφυλάσσετο εἰς τὸ εἰκονοστάσι. Τοῦτο ἐχέετο
 ὥστε ἡ σταχυολόγος καὶ ἐφυλάσσετο μέχρι τοῦ ἐπομένου ἔτους.



Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

9' Α. Οἱ πρόσφυγες ἐξ ἡμετέρας ἐκκλησίας ἐκτελεστοὶ ἐπὶ τὴν
 ἡμέραν τῆς Μ. Σαρακοστής τὸ ἔθνος ἐξῆλθεν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας.

Γύρω ἀπὸ τὴν φωταῖαν συγκεντρώθηκε πολὺς κόσμος καὶ κυρίως παῖδιά,
 καὶ ὅσοι καὶ ξενικοῦσαν κοντὰ τὴν φωταῖαν.

Τὸ Μ. Σάββατον τὸ μεσσημέρι ἔβαιναν ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα, τὸ ὁποῖον
 ἐκτελεστοὶ εἰς παρασκήριον δένδρον, κοντὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Τὸ ὁμοί-
 ωμα αὐτὸ ὅλα τὰ παῖδιά ἐκτελεστοὶ καὶ οἱ μεγάλοι ἐπροβόλυναν.

Τὴν ἴδιαν δὲ ἡμέραν τὸν ἔβαιναν εἰς τὴν πυρὰν -

Εἰς τὸ χωρίον Ὀδημύριον τῆς Μ. Ἀσίας ἦσαν πυρὰν τὴν ἡμέραν τῆς
 ἀποκριῶν. Τὴν πυρὰν ἦσαν πλεονεκτήματα τοῦ χωρίου. Γύρω δὲ αὐτῇ συγκεν-
 τρώοντο οἱ γέροντες, νέοι, παῖδιά καὶ ἐπὶ τῇ φωταῖᾳ ἔρποντο ἀλλήλοις.

Μὲ τὴν ἡμέραν τὴν ἐκτελεστοὶ οἱ νέοι ἐκτελεστοὶ ἄνθρωποι τῆς πυρᾶς.
 Τότε ἐλέγοντο διότι οἱ ἀποκριῶν. ἡ καὶ καὶ οἱ γέροντες καὶ οἱ κοῖτοι καὶ
 τὰ παῖδιά εἰς τοῦ τὰδε... τὸ ἔθνος...

Ἡ πυρὰν καὶ οἱ ἄλλοι ἐκτελεστοὶ οἱ γέροντες τῆς πυρᾶς 1-2 ἔθνος -
 μαῖδας ἐκτελεστον. -

- Εἰς τὸ χωρίον Μηδρὰ τῶν Ν. Αἰτίας (χοντὰ εἰς τὴν Σπύρην) παρὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Ἀπριλίου ἤναπτον πυρὰν. Εἰς τὴν πυρὰν ἔρριπτον ὅλοι τὰ σκεφάνια, τῆς προηγουμένης στρατομαχίᾳς διὰ νὰ φύξουν τὰ ξύριμα -

Σήμερον, εἰς τὸ χωρίον Γιάννουλη, τὸ ἀνάμμα πυρᾶς γίνεται μόνον παρὰ τὴν ἀδοιρίαν - Ἐπειδὴ δὲ δὲν ὑπάρχει ἄλλη καίριμος ὕλη, εἰς τὴν πυρὰν ρίπτουν τροχοὺς αὐτοκινήτων ἢ τραυτέρ. Ταῦτα ὡς ἀπορρίπτονται

2. Τὴν φωτιάν ὑπόμαζον φανόν ἢ καὶ μπουρμπούνα -

3. Τὴν πυρὰν ἤναπτον συνήθως οἱ γέροι, τὰ παιδιά -

3. Τὰ ξύλα, τοὺς θάρνους ἢ καὶ τοὺς τροχοὺς αὐτοκινήτων συλλέχουν οἱ γέροι 1-2 ἑβδομάδας ἐνῶπιτροι - Ταῦτα ἤρπασον ὅπου τὰ εὐρίσκον -

Εἰς τὸ Καβασιλὴ συνεκέντητον κέρρα διὰ τὴν πυρὰν.

Οἱ συμπεριγέροι, κάνουν δόρυμνη, συστράτεια, διὰ νὰ συζητήσων τροχοὺς αὐτοκινήτων - Κρίθουν αὐτοὺς ὅπου τοὺς εὐανεύσονται -

3. Τὰ παιδιά τῶν αὐτῶν χητοπᾶς συζητήσων τὴν καίριμον ὕλην εἰς ἕκαστον μέρος, τεχνικότερον πρὸς τὸ εὐερεῖν τὴν πυρὰν.

4. Παλαιότεροι ἔχιντο ξύριμα καὶ πολλὰ πορτοκί, εἰρηστο ἄσματα καὶ πολλὰ αἰσθητὰ, τὰ ὅποια καταχράσμεν ἀνιέρω -

5. Τὰ σιδερέματα καὶ οἱ χοροὶ πάντοτε ἔχιντο καὶ γίνονται εἰς ὅλας τὰς πυρὰς καὶ εἰς ὅλα τὰ μέρη -

3. Ταῦτα ἀναφέρονται ἀνιέρω; βούρρα, ξύλα, κέρρα, σκεφάνια πρὸς τοὺς γέροντας καὶ τροχοὺς αὐτοκινήτων ἢ τραυτέρ -

4. Καί: Εἰς τὴν σπύρην τοῦ Αἰδινίου τὸ δρυὶσμα τοῦ Ἰούδα.

(πρὸς τὸν γέροντα ἀνιέρω). -

5. Εἰς τὸ χωρίον Γιάννουλη καὶ εἰς τὰς ἀπορριπτόμεναι συμπεριγέροι τὸ ἀνάμμα τῶν πυρᾶν γίνεται μόνον παρὰ εἰς ἀδοιρίαν - Ὡς καίριμος ὕλη χρησιμοποιεῖται ὁ τροχὸς αὐτοκινήτων ἢ τραυτέρ. Συζητήσονται ὡς πρὸς τὸ παιδούρεμα, γίνονται χοροὶ, λήντ εἰστέιν καὶ σιδερεῖν ἔχοντα αὐτὴν -

Γιάννουλη 20-3-1970.

Shale

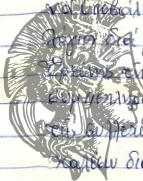
Πρός

Τόν κ. Επιδευτην Δημοτ. Σχολείων
Γ. Ξηροδ. Περικ. Μερικώς

Εἰς Αἰρίων

Εν Γιάννουλῃ τῇ 23^ῃ Μαρτίου 1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



Εἰς εὐτέλεσιν τῆς ὑψ' αἰρὶδ. 129/19-
1-1970 ὁ/ῖς ἤμῃ, λαμβάνει τὴν τιμὴν
καὶ ἐπεβαλὼν ἐντημένως ἔρωςεν αὐ-
τῇ διὰ χειρὸς ἑρχομένη τοῦ Κέντρου
ἑκτατοῦς Ἑλληνικῆς Λογογραφίας δεόντως
ἐνημερωμένον, καὶ τοῦ λογογράφου
αὐτοῦ Μελιδέως ἴσως καὶ τοῦ παρα-
καλῶν διὰ τὰ καλ' ἔργα.

Ὁ Διευτὴς τοῦ Σχολείου

[Signature]